

Nas tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni uradi: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XIV. / ŠTEVILKA 51

CELOVEC, DNE 22. DECEMBRA 1966

CENA 2.— ŠILINGA

DR. JAKOB KOLARIČ, C.M.:

Ali Dete v jasliah res ni pravi Bog?

Božič je vsakemu kristjanu najslajša skrivnost. Pove mu, da je Bog postal človek. Na zemlji je bil kakor eden izmed nas. Z ljudmi je govoril, z njimi je jedel in pil. Bil je ves človeški, podvržen vsem našim slabostim razen greha.

Božič je tudi najmilejša skrivnost. Bog leži pred nami kot ljubko Dete v jasliah. »Dete nam je rojeno, sin nam je dan,« se radujemo s prerokom Izaijem (9, 5). In za svetniki ponavljamo: Parvulus Dominus et amabilis nimis! Ljubko Dete je Gospod in vreden vse ljubezni!

Toda že v prvih krščanskih časih so se našli taki, ki so to, vernemu srcu najdražjo skrivnost tajili: Dete v jasliah ni Bog. Betlehemčani so ga odklonili kot berača. Zanj v prenočišču ni bilo prostora (Lk 2, 7). Sodobniki so o njem govorili: To je Jožefov sin (Lk 4, 22), njegov oče je tesar (Mt 13, 55), njegova mati je Marija iz Nazareta (Mr 6, 3). — Pozneje sta Arij in Nestorij učila: To dete ni Bog, Arij mu je odrekal božjo naravo, Nestorij pa je trdil, da je Marija rodila samo Kristusa človeka.

Sledili so jima drugi — prav do naših dni. Današnji brezverci pravijo: Božič je bajka. Lepa zgodba, polna romantike, a samo za sanjače.

Kar pa je najbolj žalostno, je to, da danes kristjani tajijo božanstvo Deteta v jasliah, med njimi celo katoliški teologi. Kristjani hočejo biti, pa pravijo: Tisti, ki ga je Marija v jasli položila, ni Bog. Nič božjega ni na njem. Njegov nauk vzporejajo z Budovim in Konfucijevim. Zanikujejo njegove čudeže, tudi njegov največji čudež, njegovo vstajenje od mrtvih. Ponižujejo pa tudi njegovo Mater. Marija ni devica, najčistejša in brezmadežna. Spočela in rodila je Kristusa, kakor spočne in rodi vsaka druga človeška mati.

Tako nas hočejo oropati svete božične skrivnosti, ki je milijonom potrjen človeških src bila doslej največja tolažba v trpljenju: Emanuel — Bog med nami, Bog sredi nas — ki trpi z nami in nas razume.

Ta pojav je tako žalosten, da je papež sprejel v avdienco skupino italijanskih duhovnikov in jim govoril o tem valovanju, o tem nemiru, o teh zmotah, ki se polasčajo tudi tistih, ki so doslej vse razodete resnice trdno verovali in bi jih tudi poslej morali verovati in druge učiti.

Ena naših božičnih pesmi takole poje:

»Izvedel je vesoljni krog,
da je to Dete pravi Bog.«

1. Bilo je sedem sto let prej, preden se je svetu razodela božična skrivnost. Dva kralja sta se zarotila, da bosta osvojila Jeruzalem. Tedaj je srce judovskega kralja Ahaza vtrepetal od strahu. Bog mu sporoči po preroku: »Tvoje srce naj se ne straši.« Ahaz se ne more pomiriti. Tedaj mu Bog znova reče po prerokovih ustih, naj si izprosi znamenje od Gospoda kot dokaz, da je Gospodova beseda resnična. Ahaz tudi tega ne stori. Tedaj mu prerok napove: »Vsemogočni sam vam bo dal znamenje,« da so njegove besede resnične: »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki ga bo imenovala Emanuel« (Iz 7, 14). Besede, ki jih je prerok v božjem imenu Ahazu govoril, pomenijo: Bog, ki bo storil tako čudovite

reči, da bo po Devici svetu Odrešenika poslal, more rešiti tudi tebe.

Tako je svet prvič slišal, da bo Devica rodila Emanuela - Boga, ki bo z nami: »Izvedel je vesoljni krog, da je to Dete pravi Bog.«

2. Bog je dano besedo izpolnil. V tistem Nazaretu živi čista in ponižna devica. Ime ji je Marija. Bog pošlje k njej angela z naročilom: »Glej, spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in sin

skrivaj odslovi. V tej notranji stiski pride k njemu angel božji: »Jožef, sin Davidov, ne boj se vzeti k sebi Marijo, svojo ženo; kar je namreč spočela, je od Svetega Duha. Rodila bo sina, ki mu daj ime Jezus, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov« (Mt 1, 20-21).

Tako se je zopet slišala na zemlji božja beseda kakor sedem sto let poprej: Devica bo spočela, spočetje bo od Svetega Duha; tisti, ki ga bo rodila, bo Bog — Jezus,

Kristus Gospod« (Lk 2, 10). Angelu, ki je govoril, se tako pridruži množica nebeške vojske, ki je pela: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji« (Lk 2, 13-14).

Po vsem svetu je zadonela ta angelska pesem in še danes odmeva po zemlji. »Izvedel je vesoljni krog, da je to Dete pravi Bog!«

+

Ne trgajte nam tedaj iz src vere v to Dete, ki ga je Marija v sveti noči za nas položila v jasli. Pustite nam ga, da ga bomo še dalje molili kot svojega Boga, kakor sta ga v betlehenskem hlevu molila Marija in Jožef. Še naprej mu hočemo z modrimi z Vzhoda prinašati svoje darove: zlato ljubezni, kadilo molitve in miro žrtve, ki jih kot Bog zahteva od nas.

Če to Dete ni Bog, potem nismo odrešeni. Tedaj zastoj molimo v apostolski veri: Verujem v odpustanje grehov. Zastonj mu je bilo dano ime Jezus - Odrešenik. Če to Dete ni Bog, potem malikujemo, ko mislimo, da pod podobo kruha molimo Kristusa Boga in človeka. Potem sami sebe varamo, ko pravimo, da v svetem obhajilu uživamo njegovo telo, ki nam daje božje življenje.

Če to Dete ni Bog, potem tudi ni nebes. Pustite nam vero v nebesa na drugem svetu, ko nam na tem svetu nebes ne morete pripravi.

Če to Dete v jasliah ni Bog, potem mora propasti svet in mi z njim. Kajti to Dete nam je nebeški Oče podaril zato, da bi nam bilo temelj, na katerega naj človeštvo gradi ne samo upanje na večno blaženstvo, ampak tudi stavbo srečnega življenja na tem svetu. Ne izpodmikajte nam tega temelja, ki je trdnjši kot granitna skala. Ne vsiljujte nam peščenih temeljev, ki ne vzdržijo viharja in naličev. Mi smo z apostolom Pavlom prepričani, da »druga temelja nihče ne more položiti, razen tega, ki je položen, in ta je Jezus Kristus« (1 Kor 3, 11).

Prav tako pa nam tudi nikar ne jemljite najčistejše Device, ki je mati temu Detetu v jasliah. Ona je tudi naša mati. Ko je Njega rodila, ki je Glava, je deviško rodila tudi nas, ki smo njegovi udje. Njo je papež Pavel VI. proglasil za Mater Cerkve, za Mater vsega božjega ljudstva. Mi hočemo imeti oba, Dete in njegovo Mater, brez njiu smo sirote.

Ne kratite časti Njej, ki nam jo je Bog postavil tudi za vzornico. Če tajite njeno devišvo, ste poteptali najlepši človeški ideal čistega deklštva in čistega fantovstva, uničili pa ste tudi najtrdnjšo podlago srečnih zakonov. Vzeli ste nam bitje, ki je zgolj človek, na katerega pa mi ubogi Evini sinovi moremo gledati kot na najčistejši vzor, se po njem oblikovati in približati njenemu Sinu, ki je sama Svetost in vir vse svetosti.

»Nihče ne more priti k meni, če ga Oče, ki me je poslal, ne pritegne« (Jan 6, 44).

Oče, pritegni nas torej k svojemu Sinu, ki si nam ga v božični noči poslal. Pomnoži nam vero vanj in v njegovo deviško Mater. Obriši papežu Pavlu solze, ki jih pretaka zaradi naše nevere!

Najvišjega. Tega sporočila pa ne more spraviti v sklad s svojim devištvom. Angel ji navidezno težavo pojasni: »Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčil« (Lk 1, 35). Postala boš mati, a ostala boš še vedno devica. Ker boš od Svetega Duha spočela, bo Sveto to, kar bo rojeno iz tebe. Tvoje Dete bo Sin božji.

S tem je angel povedal vse, kar mu je Bog naročil. Njegov glas je utihnil. A človeštvu je bila sporočena velika novica: Rodil se bo Sin božji!

»Izvedel je vesoljni krog, da je to Dete pravi Bog!«

3. Jožef, ženin Marijin, ni vedel za skrivnost svoje zaročenke. Greha nezvestobe je tudi ni upal obdolžiti. Sklenil je, da jo

Rešitelj. »Izvedel je vesoljni krog, da je to Dete pravi Bog!« Zato je evangelist zapisal: »Vse to pa se je zgodilo, da se je spolnilo, kar je bil Gospod napovedal po preroku, ki pravi: »Glej, Devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami« (Mt 1, 22-23). »Bog je izpolnil besedo, dano po preroku.

4. Na poljanah v okolici Betlehema so pastirji prenočevali pod milim nebom pri svoji čredi. V hipu stopi med nje angel Gospodov in v trenutku so vsi ožarjeni od božje svetlobe. Morje nadnaravne luči zmene njihova srca. Angel pa jih pomiri: »Ne bojte se; zakaj oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je

Politični teden

Po svetu ...

SPORAZUM ZDA — SOVJETSKA ZVEZA O PREPOVEDI ATOMSKEGA OROŽJA

Ameriški predsednik Johnson je sporočil, da so Združene države Amerike, Sovjetska zveza in druge države dosegle sporazum o načrtu pogodbe, ki naj prepreči uporabo jedrskega orožja v vesolju.

Predsednik Johnson je dodal, da načrt pogodbe, ki jo je pripravil odbor Organizacije združenih narodov za vesoljske zadeve, pomeni važen korak na poti miru, in je dodal, da bo predložil načrt pogodbe senatu v začetku prihodnjega leta v odobritev. Poudaril je, da je načrt pogodbe najvažnejša pobuda za nadzorstvo orožja po moskovski pogodbi 1963, tako imenovana atom stop pogodba, ki so jo podpisali avgusta tega leta in ki prepoveduje poskuse z atomskimi bombami v ozračju, pod vodo in na zemlji. Zato pa se vršijo stalno tako v Združenih državah Amerike kot v Sovjetski zvezi podzemeljski atomski poskusi. To pogodbo so odobrile skoraj vse države, razen Francije in rdeče Kitajske. Nova pogodba, ki jo je pripravil odbor Organizacije združenih narodov, bo preprečila navzočnost orožja v vesolju in bo omogočila vsem državam svoboden dostop na kateri koli del Lune in drugih nebesnih teles.

V odboru Svetovne organizacije (OZN) za uporabljanje vesolja v miroljubne namene so poleg Združenih ameriških držav in Sovjetske zveze še naslednje države: Albanija, Argentina, Avstralija, Avstrija, Belgija, Brazilija, Velika Britanija, Bolgarija, Kanada, Čad, Čehoslovaška (ČSSR), Francija, Madžarska, Indija, Iran, Italija, Japonska, Libanon, Mehika, Mongolija, Maroko, Poljska, Romunija, Sierra Leone, Švedska in Zvezna arabska republika (ZAR).

KITAJCI ZAHTEVAJO DEL SIBIRIJE

»Mi Kitajci smo prežeti z duhom boja do zadnje kaplje krvi: sklenili smo, da bomo s svojimi naporii vrnilii naša izgubljena ozemlja.« Gre za 1,5 milijona kvadratnih kilometrov, ki so pod sovjetsko oblastjo. To grožnjo je izrekel član kitajske vlade Tuan Lo Fu v trenutku, ko je očitno, da besed ni mogoče jemati za šalo: ob vrnitvi skupine kitajskih študentov iz Sovjetske zveze, ki so jih pregnali z moskovskega vseučilišča.

Tako so ponovno oživele ozemeljske zahteve, ki jih ima Peking do Sovjetske zveze. Ni čudno, če prihajajo te dni iz Moskve poročila o sovjetskih organizacijskih pripravah — za vsak primer.

Kitajci ne prikrivajo, da imajo ozemeljske zahteve do Sovjetske zveze. Mao Ce Tung je že 11. avgusta predlanskim jasno povedal in zahteval, naj »popravijo krivico«. Kitajska navaja, da je carska Rusija v 19. stoletju trikrat vsilila carski Kitajski takšne sporazume o spremembi meja, da jih mora socialistična država, kot je Sovjetska zveza, brez dvoma popraviti.

Tudi Moskva ima svoje dokaze. Če upoštevajo zgodovinska merila, potem je treba vedeti, da je bila Kitajska tista, ki je odvezla Rusiji v 17. stoletju to ozemlje. Toda zgodovina ne igra primarne vloge. Glavna je samoodločba narodov. V Moskvi poudarjajo, da so vsi ti narodi, ki živijo na spornem ozemlju, jasno sprejeli sovjetsko oblast. Če je znano tudi to, da niso Kitajci, zakaj potem Peking zahteva, da bi mu dali tisto, kar je bilo nekoč predmet zatiranja njegove fevdalne oblasti!

Očitno je, da so Kitajci sprožili to obmejno vprašanje zaradi določenih političnih namenov. To je predvsem boj za vpliv v »obarvanem« svetu, ki mu je treba dopovedati, da je Sovjetska zveza konec koncev vendarle bela država z vsemi negativnimi lastnostmi, ki jih to dejstvo vzbuja v predstavah še do nedavno koloniziranih azijskih narodov.

Kitajska je ponovno sprožila obmejni spor s Sovjetsko zvezo verjetno tudi zaradi tega, da bi ponovno razpihnila hladno vojno in ustvarila v mednarodnih odnosih stanje, kjer bi mogla najlažje priti do izraza kot »revolucionarna bakla«, s katero morajo vsi računati. Tudi kitajsko stališče o Vietnamu sodi v okvir takšnih računov.

Med nadaljnje smotre sedanjega zaostrovanja sodi zelo verjetno tudi preračuna-

vanje, da bo razvoj takšnega procesa ogrozil politiko mednarodnega sožitja kljub družbenim razlikam kot pojava in še posebej sodelovanje med Moskvo in Washingtonom.

ŠPANSKO LJUDSKO GLASOVANJE ZA USTAVNO REFORMO

V sredo, 14. decembra, je bilo v Španiji ljudsko glasovanje za ustavno reformo.

Naš tednik je v 48. številki podrobno pisal o pripravah na to glasovanje. General Franco je namreč 22. novembra prečital v parlamentu načrt »organskega zakona« ustavne reforme.

Ta se glasi:

1. Delitev oblasti državnega voditelja (kralja ali regenta) in predsednika vlade, ki naj bi bil določen za pet let.

2. Razširjena sestava parlamenta, v katerega bodo izvolili sto poslancev, glasujejo pa vsi družinski očetje in poročene ženske.

3. Kraljevi svet se razširi in preosnuje ter se pojasni mehanizem o nasledstvu državnega poglavarja.

4. Narodni svet bo moral zagotoviti v okviru načel gibanja primerjanje mnenj o političnem delovanju; sestavljalo ga bo 96 oseb, od katerih jih bo 50 izvoljenih, 46 pa imenovanih.

5. Ureditev odnosov med visokimi državnimi organizmi (državni vodja, parlament, vlada).

6. Uvedba postopka za pritožbe proti vsaki kršitvi ustavnih načel.

7. Razglasitev načela verske svobode.

Pri ljudskem glasovanju v sredo je 95,9 odstotkov volivcev podprlo državnega voditelja generalisima Franca, in se je s tem izreklo za predlagani načrt »organskega zakona« ustavne reforme. To je javil španski informacijski minister Iribarne v četrtek, 15. decembra, na podlagi izida ljudskega glasovanja. Volilna udeležba je znašala 88 odstotkov. Vendar pa je moralo biti španskim oblastem precej neprijetno pri duši, ko je bilo v končnem volivnem sporočilu javljenih 21,7 milijona volivnih upravičencev, medtem ko je bilo njih število pred ljudskim glasovanjem za več kot dva milijona manjše, naznanjeno je bilo 19 milijonov 620 tisoč volivnih upravičencev.

... in pri nas v Avstriji

BOŽIČNO VOŠČILO ZVEZNE VLADE

Avstrijska zvezna vlada je v petek preteklega tedna (16. decembra) objavila za letošnje božične praznike pozdravno poslano avstrijskemu prebivalstvu.

V poslanici je rečeno, da se ob koncu tega leta, ki je bilo v znamenju miru, svobode in socialnega varstva (zaščite), zvezna vlada zahvaljuje vsem Avstrijcem za storjeno in izvršeno delo.

»Zopet smo napravili korak dalje, toda morali smo se za zagotovitev naše prihodnosti marsikomu odpovedati. Zvezna vlada se zategadelj zaveda, da je za vse svoje dejanje in nehanje dolžna polagati tudi račune. Kljub temu pa ne bo izgubila korajžje za odločitve, kajti pomembnih problemov se moramo lotiti in jih tudi razvozlati, če hočemo našo prihodnost sami kovati in je ne prepustiti zgolj slučaju.«

ŠTEVILNI VAŽNI ZAKONI SPREJETI

V odborih državnega zbora je bilo v torek, dne 13. decembra, pravo božično obdarovanje: odobrili so celo vrsto važnih zakonov, in sicer soglasno ali pa z glasovi obeh velikih strank, katere so potem v četrtek, 15., in v petek, 16. decembra v resnici tudi sprejeli.

Najvažnejši sklepi so bili:

● S 1. januarjem bodo zvišane otroške in družinske doklade za 20 šilingov za otroke. Nove postavke: 180 šilingov za enega, 380 šilingov za dva otroke, 610 šilingov za tri otroke, 850 šilingov za štiri otroke in 1160 šilingov za pet otrok.

● Finančna izravnava med zvezo, deželami in občini velja za šest let. Dežele in občine dobijo več sredstev, zato pa morajo prevzeti nove naloge.

● Podaljšanje zakona o tržnem redu, zakona živilskega gospodarstva in kmetijskega zakona za dve leti.

● Podaljšanje zakona o tržnem redu, zakona živilskega gospodarstva in kmetijskega zakona za dve leti.

Vladni predstavnik je poskušal to razliko pojasniti s pripadniki vojske, mornarjev, mladimi volivci in na dopust prispelih španskih delavcev, ki ali niso volili v svojih domačih krajih, ali pa jih ljudsko štetje ni zajelo v volivni vpisnik.

Medtem ko je bilo pri vmesnih volivnih izidih javljeno tudi število neveljavnih glasov — tako je bilo njih število, na primer v severnih industrijskih pokrajinah Barcelone in Madrida znano — izkazuje uradni začasni volivni izid le še »da« in »ne« glasove, torej veljavne glasove. Bilo je 18 milijonov 500 tisoč 51 »da« in 346 tisoč 745 »ne« glasov.

Končni uradni volivni izid ljudskega glasovanja pa bodo objavili šele v dveh tednih, je izjavil španski informacijski minister Iribarne.

Volivni izid ljudskega glasovanja označujejo kot veliko zmago za vlado in velja kot potrdilo za to, da ni sedaj več nobenih ovir za načrtno liberalizacijo vladavine in prehod k ločitvi uradov državnega voditelja in vodje vlade, ko bo moral nekega dne sedaj štiriinšestdesetletni generalisim Franco s političnega odra.

V inozemstvu pa vsekakor presojajo volivni izid ljudskega glasovanja malo drugače in pravijo, da ni potekalo tako demokratično, kot bi to moralo biti. Zgoraj omenjeni napaki glede javljenih volivcev se tu pridružuje še dejstvo, da med volivno borbo tudi ni smela nastopati opozicija in da so španske oblasti izvedle pri ljudskem glasovanju številne aretacije.

POZIV VODITELJEV DVANAJSTIH DRŽAV V OZN

Glavni tajnik Organizacije združenih narodov U Tan je objavil izjavo poglavarjev dvanajstih držav (Kolumbije, Finske, Indije, Jugoslavije, Malezije, Maroka, Nepala, Združene arabske republike, Koreje, Singapura, Švedske in Tunizije), ki priznava staršem pravico, da sami odločajo o številu svojih otrok. Izjava je bila dana ob obletnici listine o človeških pravicah. V tej izjavi je rečeno, da prebivalstvo neprimerne hitreje narašča v revnih deželah, v katerih živita dve tretjini človeštva, kakor v bolj bogatih državah. Prav gotovo bo nastalo veliko pomanjkanje živil, preden se bodo čutili sadovi sedanjih naporov, da bi se dvignila proizvodnja živil; ti sadovi se bodo videli šele čez 20 ali 30 let.

● Podaljšanje ureditve cen do 31. decembra 1968 (vključno podaljšanje zakona o navijanju cen).

● Zvišanje nekaterih postavk zakona obrambnih pristojbin.

● Zboljšanje zakona študijskih doklad.

● Zakon o novi ureditvi podržavljenе industrije (ÖIG = Avstrijska industrijska upravna družba).

ODPOVED RADIJSKEMU PREDSTOJNISTVU

V ponedeljek, 19. decembra, je občni zbor Avstrijske radijske družbe odpovedal službo sedanjim štirim direktorjem predstojništva družbe. S tem je bila dana možnost imenovanja novih članov, kakor jih predvideva na osnovi ljudskega glasovanja (glasovanje je bilo kot znano od 5. do 12. oktobra 1964. Takrat je 832.000 Avstrijcev skupno z neodvisnim časopisjem glasovalo za radiotelevizijsko reformo) na novo sklenjeni radijski zakon.

Dogodke okoli sklenitve radiotelevizijskega zakona je naš list od časa do časa točno zasledoval in zapisal.

Še pred božičem bodo vložile občnemu zboru Avstrijske radijske družbe (v prihodnosti vladi) stanovska društva dežel, strank, verskih skupnosti in drugih zainteresiranih skupnosti svoje predloge zaasedbo mest bodočega nadzornega sveta, v katerem bodo imenovane skupnosti same zastopane.

Že v prvi polovici januarja prihodnjega leta se bo sestal novi nadzorni svet, ki bo javno razpisal mesto glavnega upravnika Avstrijske radijske družbe.

Šest mest v nadzornem svetu pripada v parlamentu zastopanim političnim strankam, od katerih ima socialistična stranka dve. Avstrijska socialistična stranka je za ti dve mesti že imenovala konkretna imena, in sicer njihovega izvedenca za radio in televizijo, državnega poslanca Williija Liwaneca in poslovnega tajnika avstrijskih sindikatov Franza Senghoferja.

SLOVENC

doma in po svetu

San Justo v Argentini

Folklorna skupina Našega doma v San Justu je nedavno nastopila s slovenskimi narodnimi plesi pred češkoslovaškim občinstvom v Buenos Airesu na ulici San Juan, kjer je češkoslovaški Sokol priredil proslavo ob 48-letnici češke narodne osvoboditve.

Skupina, ki jo vodi Janez Frontini, je bila češkoslovaški javnosti izredno všeč in bila deležna mnogih čestitk z njihove strani. Naš dom v San Justu sta na omenjeni proslavi uradno zastopala predsednik Janez Janežič in kulturni referent Ivan Oven. Ista folklorna skupina Našega doma je nastopila pred argentinsko javnostjo v soboto 3. decembra v veliki dvorani »Centro de Cazadores del Oeste«, v Haedu, kjer je priredila in posvetila svoj kulturni večer Slovincem iz San Justa ob priliki svoje tretje obletnice »Pena Folklórica Namuncurá del Oratorio María Inmaculada« iz Haeda.

Slovenski delež na mednarodni razstavi slikanic

Na XVII. mednarodni razstavi slikanic za otroke in knjig za mladino v Münchnu so zastopane tudi jugoslovanske založbe. Knjige je prispevala tudi Mladinska knjiga; med njimi je na prvem mestu novi natis Grimmovih pravljic z barvnimi prilogami na umetniškem papirju, delo slikarke Lidije Osterčeve. Med drugimi knjigami je še vrsta izdaj naših pisateljev iz zbirke Moja knjižnica, tako, da je slovenska proza za otroke dostojno predstavljena mednarodnim obiskovalcem te vsakoletne razstave. Tudi prvi izvodi izvirne slikanice »Desetnica« so bili že na razstavi. Otvoritev razstave sta se udeležila tudi zastopnika Mladinske knjige, urednika Kristina Brenkova in Ivan Minatti.

Duhovniške spremembe v Kanadi

Med slovenskimi lazaristi v Kanadi so nastale v novembru tele spremembe: Superior lazaristov je postal g. Andrej Prebil CM, župnik župnije Marije Pomagaj, g. Jože Mejač CM, dosednji župnik v Winnipegu je prestavljen za kaplana k Mariji Pomagaj v Torontu, za župnika v Winnipegu je pa imenovan g. Jože Časl CM.

Cecilijanski koncert v Gorici

Pred kratkim so nastopili v Katoliškem domu v Gorici cerkveni pevski zbori na običajnem cecilijanskem koncertu. Nastopilo je 11 pevskih zborov in na koncu združeni moški zbori z Devovo skladbo Soči. Izven programa je nastopil moški zbor iz Mirna.

Razodišče pevskih strokovnjakov je prisodilo prvo mesto zboru »Ljube Bratuž« pod spretnim Jericijevim vodstvom. Koncert je močno ugajal.

Slovenka postala doktor glasbe v ZDA

Nedavno je naredila doktorat iz glasbe na univerzi v Indiani v Združenih državah Amerike Damjana Bratuževa iz Gorice. Univerza v Indiani je ena izmed največjih glasbenih šol na svetu. Privrkat se je zgodilo — in to ne samo med slovensko manjšino, temveč v Italiji vobče — da je ženska dosegla tako pomemben uspeh. Januarja meseca prihodnjega leta bo dr. Damjana Bratuževa dopolnila svojo prakso kot profesorica klavirja na proforskem kolegiju Emporia v Kansasu. Spomladi pa se bo vključila kot profesorica na kanadskih univerzah. Poleg študija je dr. Bratuževa vodila tudi otroški program na ameriški televiziji.

Vest iz Urugvaja

Na univerzi v Montevideu je pred kratkim diplomiral za inženirja kemije Tonček Komatar, ki živi z družino v Urugvaju. Prihodnje leto bo šel nadaljevati svoj študij za eno leto na univerzo Columbio v New York.

Nova maša

V župnijski cerkvi v San Justu velikega Buenos Airesa je nedavno bral svojo novo mašo g. Franc Tekavec SDB.

Bojan Štih je predaval o slovenskem gledališču

Slovenska strnjena gledališka tradicija bo prihodnje leto stara sto let. Številne prireditve, predstave in razstave naj bi opozorile javnost na širok pomen gledališča v družbi, na njegovo veliko vlogo pri človekovem umetniškem, kulturnem, etičnem in družbenem osveščanju. Književnik in ravnatelj Drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani Bojan Štih je pred kratkim predaval pod pokroviteljstvom Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev v dvorani Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani o »slovenskem gledališču doma in na tujem«. Tudi to predavanje, namenjeno širšemu krogu poslušalcev, je bilo — po namenu prireditelja — uvod v proslavo velike obletnice.

Pred dvojnim slovenskim jubilejem

Slovenci v zamejstvu so se odločili, da bodo prihodnje leto (1967) praznovali 1200-letnico pokristjanjenja slovenskega naroda ter 1100-letnico prihoda sv. bratov Cirila in Metoda k panonskim Slovencem. K temu praznovanju jih nagibajo zgodovinska dejstva, potreba po afirmaciji (uvečlavljenju) slovenskega naroda v svetu in nujnost notranje krščanske poglobitve.

Leta 867 sta se solunska brata sv. Ciril in Metod z najdenimi relikvijami sv. papeža Klementa I., s slovanskimi bogoslužnimi knjigami ter s svojimi učenci z Grškega in Moravskega napotila v Rim skozi Spodnjo Panonijo ter se pri slovenskem knezu Koclju zadržala več mesecev, morda celo pol leta, da sta tudi pri Slovencih osnovala bogoslovno šolo, uvedla slovansko pismenstvo ter po cerkvah razsežne Spodnje Panonije domače slovensko bogoslužje, položila Slovencem temelj za dvig k kulturnemu narodu. Bilo je to leta 867 in prihodnje leto bomo upravičeno praznovali znamenit, za Slovence pomemben in časten jubilej.

Praznovanje 1200-letnice pokristjanjenja slovenskega naroda pa povezujemo s cirilmetodijskim jubilejem, ker za pokristjanjenje ne moremo nastaviti točne letnice. Ne vemo namreč natančno, kdaj sta bila krščena slovenska kneževiča Gorazd in Hotimir, ki sta bila talca na otoku v Chiemskem jezeru na Bavarskem in sta tam po želji slovenskega kneza Boruta bila vzgojena v krščanski veri. Krščena sta bila vse, kakor pred letom 749, ker je tega leta Gorazd, prvi krščanski vladar, prevzel oblast za umrlih očetom knezom Borutom. Vladal pa je Gorazd le tri leta. Po njegovi rani smrti je zavladal leta 751 drug krščanski knez, bratranec Hotimir. Ta je privedel s seboj duhovnika Majorana, nečaka svojega vzgojitelja in krstnega botra Lupa, opata v samostanu na otoku v Chiemskem jezeru. Majoran pa je kneza Hotimira pred ustoličenjem na Koroškem opomnil, naj v vseh cerkvenih zadevah s pobožnim du-

hom ukloni glavo Bogu v službo, in sicer pred škofijskim sedežem, ki je bil v samostanu v sv. Petra v Salzburgu. Knez Hotimir je zares obljubil, da bo temu sedežu pokoren. Salzburgu je ne samo plačeval dolžno služnost, marveč je iz Salzburga ves čas svojega življenja prejemal tudi cerkveni nauk in krščansko duhovno oskrbo, kot sporoča vir. Njegov duhovnik Majoran je bil prvi urejevalec in vodja misijonskega dela na Koroškem. Pomagali so mu kajpak še sodelavci, ki jih vir ne omenja. Po nekolihi letih pa, ko se je delo namnožilo, je opat in škof pri Sv. Petru v Salzburgu, Virgil, poslal knezu Hotimiru pokrajinskega škofa Modesta z večjim številom duhovnikov in klerikov, da je uredil misijonstvo po vsej Karantaniji, posvečeval cerkve in duhovnike, med njimi pač tudi že prve domačine. Sedež je škof Modest imel pri Gospe Sveti, prvi cerkvi, ki jo je posvetil in kjer je bil tudi baptisterij (krstna kapela). Zgodovinarji si niso edini, kdaj je pokrajinski škof (korepiskop) Modest prispel na Koroško. Slovenski menijo, da je bilo to leta 760., nemški (n. pr. dr. Günther N. Neckheim) pa stavijo njegov prihod v leto 767. in bi po tem mnenju drugo leto (1967) bila 1200-letnica njegovega prihoda. Škof Modest je le malo časa vladal krščanskim Karantancem. Po sodbi slovenskih zgodovinarjev je umrl že leta 763. Če se je pa njegov prihod zakasnil do leta 767, pa je tudi kratko živel, ker je še pred smrtjo kneza Hotimira (769) odšel k Bogu po večno plačilo, ki ga je čakalo svetnika. Sv. Modest je pokopan pri Gospe Sveti v levi ladji. Knez Hotimir je po njegovi smrti imel še opravka z dvema uporoma poganških Slovencev.

Naj je pokrajinski škof Modest prispel na Koroško leta 767. ali pa že 7 let prej, vsekakor je leta 767. krščanski misijon na Koroškem zajemal že pretežni del prebivalstva. V dobrih 15 letih Hotimirove vladave se je krščanstvo že tako razmahnilo in zasidralo, da je škof Modest posvetil vsaj

tri cerkve kot misijonska ognjišča in žarišča, izhodišča, namreč Gospo Sveto blizu Krnskega gradu, prestolnice slovenskih koroških vladarjev, cerkev sv. Petra v Lesu — St. Peter im Holz — v nekdanji rimski Terniji, prestolnici Norika, ter tretjo »ad Udrimase«, nekje v murski dolini, kjer je bil sedež okraja. Po najnovejših dognanjih je bila to menda cerkev sv. Janeza v Polju (St. Johann im Felde) pri Knittelfeldu.

Kakor je Karantanija (Koroška) nekoč bila razsežna dežela, saj sta na njenem obrobju bila ustanovljena dva samostana za pospeševanje krščanstva med Slovenci, namreč Innichen (769) ob izviru Drave ter Kremsmünster (770. odn. 777) ob Kremži na Zgornjem Avstrijskem, enako je salzburska škofija razširila svojo dejavnost noter v Panonijo, zlasti po uspešnih vojnih pohodih in zmagah Karla Velikega leta 796. Tako sta sv. brata Ciril in Metod leta

867 v Panoniji že našla slovenske kristjane in vnetega ter razumnega slovenskega krščanskega kneza Koclja, ki ju je sprejel z ljubečim srcem in z odprto dušo sprejemal njun nauk zase in za slovensko ljudstvo, katero sta sv. blagovestnika enako kot Rastislavove Moravane želela v krščanstvu utrditi, ga z domačim pismenstvom in domačim bogoslužjem navdušiti za Kristusovo Cerkev ter krščansko kulturo, ga dvigniti na višjo raven krščanske omike.

Oba jubileja, 1100-letnica prihoda sv. bratov med Slovence ter 1200-letnica pokristjanjenja, kličeta slovenskemu narodu: nazaj k pristnemu, globoko doživljanemu, aktivnemu krščanstvu! Krščanstvo je slovenski narod v Kristusovi Cerkvi prerodilo in duhovno obogatilo, mu dalo veljavo in enakopravnost v veliki družini evropskih narodov, posvetilo je slovensko besedo in jo dvignilo celo v bogoslužni jezik.

MILKA HARTMAN:

JASLICE

Mala Lenica je gradila jaslce. Že cela dva tedna jih je gradila. Saj, če bi mama bila bogata, bi nove jaslce kupila, take, kot jih ima sosedov Juže. O, kako lepe so! Štalica je mnogo lepša nego bajta, kjer sta doma Lenica in njena mati. Oče? Hm, ali oče spada k njima in k bajti? Ko ga pa že dolgo ni domov! Lenica ga je v svojem življenju le nekajkrat videla. Njegova slika je v otroškem spominu obledela. Nekje daleč, daleč je njen oče.

Mati hodi na delo v tovarno, Lenica v šolo, drugo leto. Čez dan je bajta silno žalostna, nekako tako, kot bi umirala v grozotnem molku. Bila je klavrn tvor na bregu pod temnim, gostim sosedovim gozdom.

Popoldne, kadar pride Lenica iz šole domov, podkuri ognjišče, da se stanovanje ogreje. Ko pride še mama, skuha južino, ki je večerja obenem. Nato pa bajta oživi. Mati in hči sta ji vdahnili dušo. Svetla okenca pogledajo v noč; iz dimnika se pode oblački. Kadar nad temni gozd priplava luna, je videti, kot bi iz dimnika frfotale strahotne pošasti. A vsakdo ve, da bajto grejejo suhlice iz sosednih gozdov.

Lenica je zgradila svoje jaslce. Gmajnico in drevesca je dobila v gozdu. Hlevček postavila iz skorij, plot iz narezanih debelc. Sveto družino, angelčke, pastirčke in ovčke je izrezala iz starih božičnih kart, na katerih sta dobili božične pozdrave — že umrla babica in njena mama. Nastala je prava pravcata betlehemska poljana. Lenica ima z njo veliko veselje, prestavlja ovčke, popravlja štalico in plot, dodaja angelčke in pastirje in pred jaslji je v vdolbene skorje zataknila tri svečke.

Mama se je z otrokom vred veselila prihoda svetega večera. Že celi adventni čas sta se pripravljali nanj z molitvijo in vsak večer sta pridljali »Oče naš, za ateka«. Ah, ta atek že dolgo nič ne piše...

»Mama, zakaj moliva za ateka, saj ga od nikoder ni, saj noče priti!« je Lenica potožila.

Ljubi otrok, zato pa moliva, da bi prišel, da ne bova tako samil!

»Ko bomo na sveti večer prižigali lučke, bom prav lepo molila za ateka!« Lep je bil ta otrokov prisrčen sklep in mati je dobila solzne oči.

Na sveti večer, ko je iz vasi gori k bajti že priplaval vonj kadila in je bajto tudi že napolnil zlahtni oblak iz lonca z žerjave,

vico, žeganega lesa, špajke in mire — se je sosedov Jure pojavil v bajti z lepo, prelepo deklico. Imela je kožušček, pisano kapico, pisane rokavice in škornje. Jure je osemletno deklico moško predstavil: »To je moja sestrična. Ima samo očeta, mojega strica. Moja teta pa je odšla — proč od strica, zato sestrična nima mame.«

Jure je sicer malo nerodno razložil stričevo družinsko zadevo in Lenica je to po otroško razumela.

Torej deklica — Jure jo je klical »Gusti« — nima mame! To je čudno, si je Lenica mislila. Da ne bi imela očeta, bi Lenica še razumela — toda, da mame nima...!

»Moj stric je zelo bogat! Gustiki je kupil veliko hišo v mestu. Ko bo velika, se bo bogato omožila!«

Jure, bogatega sosedu sin, je menda prišel ta večer z lepo sestrično k Lenici zato, da se pobaha s svojo bogato zlahto —. Oči so mu kar žarele, ko je razlagal, in videlo se je, da bi rad še in še govoril o bogastvu, kajti bahavost mu je bila v krvi.

Lenica se je spomnila svojih jaslci. Saj so bile njeno edino bogastvo. Svoje mlade goste je peljala v Bogčev kot, da jima pokaže svoje imetje. Mala gmajnica je bila zares zanimiva tudi za oba bogata otroka. Gusti jo je začudeno opazovala.

»Ko bo mama skuhala večerjo, bom prižgala vse tri svečke in molili bova — najbolj za ateka!«

Gusti je začudeno pogledala. Ni razumela, kar je Lenica povedala.

»Jure, boš prižgal tudi ti svečko pred jaslci?« je vprašala Lenica.

»Ne bom, ker oče ne pustijo; pravijo, da bi se stric smejal in, ukazali so, da moram jaslce skriti!«

Gusti je zamišljeno pogledala Jureta. Lenica pa se je obrnila k lepi deklici, ki se ji je zdela od bogastva vsa težka in okorna:

»Ti imaš gotovo veliko lepše jaslce, take kot Jure, ali take, kot bodo za božične praznike postavljene v naši cerkvi!«

Gusti v zadregi molči. Lenica pa nadaljuje:

Saj jih tvoj očka lahko kupi, ko ima veliko denarja! Naš gospod katehet pa so naročili, da moramo jaslce sami zgraditi in da naj pridno molimo in da naj gremo k polnočnici.«

Lenica je Gustiko prijela za roko:

(Dalje na 13. strani)

*B*lagoslovljen Božič in uspeha polno leto 1967 želimo vsem sodelavcem, naročnikom, oglaševalcem, bralcem in podpornikom ter prijateljem našega lista doma in po širnem svetu s prošnjo, da nam ostanejo zvesti tudi v bodočem letu. Zabvaljajmo se vsem, prav posebno pa našim dopisnikom po lepih krajih Podjune, Roža in Zilje za požrtvovalno sodelovanje in zvestobo.

»NAŠ TEDNIK - KRONIKA«
UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Samuel Agnon in Nelly Sachs

Kot znano sta letos prejela literarno Nobelovo nagrado Samuel Agnon in Nelly Sachs-ova. (Naš list je o tem že na kratko poročal.)

Naj tokrat poročamo nekaj več o teh dveh literarnih umetnikih, ki sta si objektivno zaslužila tako visoko nagrado.

SAMUEL AGNON

Izraelski književnik Samuel Agnon je bil odlikovan za svojo globoko značilno umetnost pripovedovanja, s katerim je oživil motive judovskega življenja.

Bogata ustvarjalnost Samuela Agnona obsega opus najrazličnejših del, začeni pri epskih romanah o pogromih v 17. stoletju v vzhodni Evropi pa do sodobnega življenja v Izraelu. Ta 78-letni patriarh izraelske književnosti predstavlja že danes v svoji deželi živo legendo. On je, kakor sodi večina poklicanih, prvi izraelski romanopisec svetovnega pomena, vendar je zelo malo znan v tujini. Njegova dela je težko prevajati, ne samo zaradi kompliciranosti jezika, temveč tudi zaradi tega, ker so polna reminiscenc iz biblije in židovske religiozne književnosti. Agnon pa ima mnogo posnemovalcev, toda niti en sam se ne more primerjati z njim z močjo svojega talenta. Glavna tema njegove ustvarjalnosti je življenje treh židovskih generacij: prve, ki je še bila prepojena z absolutno vero, druge, ki so se ji odprle oči za svet, prevzet z naglim razvojem, in tretje, ki je bila priča in v veliki večini tudi žrtev katastrofe v drugi svetovni vojni. Dela, ki jih je Agnon napisal že kot star človek, so polna simbolov in fantastike. Ena od njegovih knjig, »Jeruzalemske zgodbe«, je prevedena tudi v francoščino. V njej je z izredno močjo predstavljena drama našega časa sko-

zi dramo vzhodnoevropskih Židov in tistih, ki so sodelovali pri izgradnji Izraela. Med drugimi njegovimi deli, ki so dosedaj prevedena v šestnajst jezikov, so najbolj znana: Tudi krivulja se bo zavrnila, Zaupanje v pravične ljudi, Obe strani tehtnice, Boj kotirani, Zarka in Gost je prišel.

NELLY SACHS

Nelly Sachs je bilaodeljena druga polovica nagrade »za njeno izredno lirsko in dramsko ustvarjanje, ki tolmači židovsko usodo s pretresljivo močjo.«

Nelly Sachs, 74-letna pesnica in dramska pisateljica, po rodu iz Nemčije, živeča pa na Švedskem, ki piše v jeziku svoje nekdanje domovine, je po besedah sekretarja švedske akademije Esterlinga priznana kot pisateljica prepričljive moralne vrednosti in goreče iskrenosti. Z izredno intenzivnostjo čustev je izrazila židovsko tragedijo svetovnih dimenzij; v svojih lirskih žalostinkah ji je uspelo izraziti jo z izjemno lepoto tudi v dramskih legendah, njen simbolični način izražanja združuje modernistično smelost inspiracije z odmevi davne biblijske poezije.

Kot poudarja sporočilo akademije, je podelitev letošnje Nobelove nagrade za književnost dvema piscema pomenila izraz priznanje individualnim dosežkom vsakega od njiju posebej, pri čemer ima njuno povezovanje poseben smisel. Gre namreč za pisca, ki ju, čeprav pišeta v različnih jezikih — v hebrejščini in nemščini —, združuje duhovno sorodstvo in ki se medsebojno dopolnjujeta v prizadevanju, da bi kulturno dediščino židovskega ljudstva izrazila s pisano besedo, izhajajoč od skupnega izvora inspiracije, ki je dokazal svojo življenjsko moč.

Slovenci iz Roža, Podjune in Zilje!

VSEM ROJAKOM DOMA IN
PO ŠIRNEM SVETU
BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
IN SREČNO
NOVO LETO 1967

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

CELOVEC

(Red božje službe za božične praznike)
24. decembra: Ob pol polnoči priložnost za spoved v kapeli provincialne hiše (Viktringer Ring 19).

Opolnoči slovesna polnočnica.

25. decembra: Ob pol 8. uri zjutraj pastirska božja služba v kapeli provincialne hiše.

Ob 9. uri dnevna sv. maša v cerkvi novega bogoslovja (ob Lendkanalu).

Zvečer ob pol 7. uri pete litanije in blagoslov v kapeli provincialne hiše.

26. decembra: Ob pol 8. uri zjutraj sv. maša v kapeli provincialne hiše.

Ob 9. uri sv. maša v cerkvi novega bogoslovja.

Verniki so vabljeni, da se udeležijo v teh prazničnih dneh skupne božje službe in prejmejo tudi sv. zakramente.

V nedeljo, 25. decembra, na sveti dan, bo ob 16. uri (ob štirih popoldne) v Mohorjevi kapeli skupna božja služba za Slovence.

Dipl. trg. Dolfej Picej — umrl

Uredništvo Našega tednika — Kronike javlja svojim bralcem žalostno vest, da je v nedeljo, 18. decembra, v Šmihelu pri Pliberku nenadoma umrl dipl. trg. DOLFEJ PICEJ, višji revident Finančnega ravnateljstva za Koroško.

Pokopali so ga v torek, 20. decembra, na župnijsko pokopališče v Šmihelu.

ST. JAKOB V ROŽU

Smrt ne pozna sezone, pobira in nič ne izbira.

Dne 28. septembra je smrt rešila dolgoletnega trpina Feliksa Mesotič v Kotu.

1. oktobra je odvedla iz doline solz Zaglavno mater, Marijo Koren. Moževo smrt 9. oktobra 1960 si je gnala zelo k srcu. Zadel jo je kap. Le s težavo je še spregovorila kako besedo.

Dne 5. oktobra ji je v smrti sledil bivši trafikant Tit Rauter.

Še isti mesec (27. oktobra) je smrt rešila Olipičevo mater Marijo Olipic mučne bolezn. Z zglodno potrpežljivostjo je prenašala bolečine in iz sv. obhajila črpala moč za to trpljenje, ki ga je namenjala za spreobrnjenje mnogih. Mož ji je umrl že 24. 4. 1919 in ji zapustil številno družino. Kot močna žena jih je skušala voditi pravo pot. In še na smrtni postelji jo je skrbelo, da se ne bi zgubili.

Iz Celovca je prišlo sporočilo, da je 9. novembra v domu za onemogle umrla s. Pashalis Stingler. Stinglerjeva Mojci, tako smo jo klicali, je šla zgodaj v službo na Tirolsko, od tam je prišla na Južno Tirolsko, kjer je vstopila v red sv. Frančiška bolniških sester. Na ukaz Musolinija je prišla s svojo rodno sestro Heleno leta 1939 v St. Jakob in tu živela strežbi bolnikov, dokler ni prevzela gospodinjstva v Podgorjah pri g. P. Hasslerju. Gospodinjila mu je še na drugih njegovih dušnopastirskih postojankah, dokler ni stopila v pokoj. V Greifenburgu je dolga leta preživela na domu g. Hasslerja. Potrebna zdravniške oskrbe in strežbe, je prišla v Celovec k elizabetinkam, nato v dom za onemogle. Tako je orisal njeno življenje g. Hassler pri pogrebu, ki je tudi opravil pogrebno sv. mašo.

Pogreba se je udeležil tudi g. France Krištof, da se ji v svojem imenu in v imenu svojega brata g. Miheja zahvali za vso naklonjenost in pomoč.

Cenjene bralce opozarjamo, da bo prihodnja številka časopisa »Naš tednik — Kronika« izšla samo na štirih straneh, zato pa obsega božična številka 16 strani.

Uredništvo

In zopet se je oglasila smrt in nenadoma odpoklicala Frančiško Moser. V nezavesti jo je našel poštar v kuhinji. Možganska kap jo je zadela. Tudi v celovski bolnici ji zdravniki niso mogli pomagati. V soboto, 19. novembra je obnemogla. V ponedeljek so jo prepeljali domov. V sredo smo jo položili v grob njenih dveh otrok, ki sta umrla že v rani mladosti.

Medtem so položili na mrtvaški oder Hil-do Juric v starosti 53 let. Iskala je pomoči na Dunaju. Še živo so pripeljali domov. Umrla je v nedeljo zjutraj, 20. novembra. Pokopali smo jo v torek popoldne.

In še preden je obema odzvonilo, je v

Februarja Dunajska drsalna revija v Celovcu

Pojačena reklama v Jugoslaviji

Ob 9. do 20. februarja bo osmič gostovala v Celovcu znamenita Dunajska drsalna revija. Uprava celovškega sejma vrši že ves čas široko zasnovano reklamo. Posebno so pojačali to v Jugoslaviji, saj je bilo od 72 tisoč naštetih obiskovalcev gostovanja te revije samo iz Jugoslavije 35 tisoč gledalcev. Da bi to število dosegli tudi drugo leto, če že ne celo presegle, delajo spet veliko reklamo za obisk onstran meje.

V ta namen je bil nedavno v Sloveniji in Hrvaški vodja avstrijskega lesnega sejma v Celovcu dr. Kleindienst, ki je v osmih mestih tamkajšnjim novinarjem, zastopnikom radia in televizije, kot tudi zastopnikom tujskoprometnih uradov poročal o bodočem gostovanju drsalne revije na ledu.

Dunajska drsalna revija, ki bo gostovala, kot smo že zgoraj dejali, od februarja prihodnjega leta, ima tokrat čisto nov program pod naslovom MAŠKERADA. V času od 9. do 20. februarja bodo uprizorili 22 predstav. Zaradi kratkega pusta niso mogli določiti drugega datuma gostovanja. MAŠKERADO so pripravili pravi strokovnjaki na tem področju: Petter-Stolz-Gerdago; tudi inscenacija in kostumi so v večjih rokah te trojice.

Z ozirom na krajše gostovanje so preložili pričetek predstav za pol ure: pričele se bodo že ob 14.30 (pol treh) in ob 19.30 (pol osmih), tako bodo te obiskali tudi oni, ki stanujejo daleč.

Uspeh reklame v Jugoslaviji je bil izredno velik in to zavoljo tega, ker so tisk, radio in televizija mnogo poročali in še poročajo o gostovanju Dunajske drsalne revije v Celovcu. V Ljubljani je avstrijski generalni konzul dr. Riesenfeld osebno podprl prizadevanje celovškega sejma; tudi v Zagrebu se obeta bistvena poživitev zanimanja za to gostovanje Dunajske drsalne revije.

Uprava sejma se razgovarja tudi z Obrtniško-gospodarsko zbornico, da bi bile trgovine v času gostovanja revije vseskozi odprte, saj je to važno za naše južne sosedes, ki bodo prišli gledat revijo in si lahko v opoldanskem času tudi kaj kupijo.

Z avstrijsko cestno upravo so tudi razpravljali za nemoten tujski promet čez Ljubelj, ker računajo, da bo na dan prišlo 50 do 60 avtobusov z gledalci za revijo.

Za področje severne Italije je podobna reklama tudi že v teku.

VABILO

na 5. ples slovenskih akademikov

Vse rojake, ki se čutijo povezane z našimi dijaki, študenti in akademiki, vabimo na 5. akademski ples, ki bo v petek, 6. januarja 1967, s pričetkom ob 20. uri

v KLETNI DVORANI GLASBENEGA DOMA (KONZERTHAUS) V CELOVCU

V kulturnem sporedu bodo nastopili »Veseli študentje« ter dijaki 8. b razreda Slovenske gimnazije.

Ples bomo otvorili s slavnostno polonezo, ki jo plešejo dijaki.

Vstopnice po 25.— šil. (20.— šil. za študente, dijake in vojake) dobite v prodaji v Mohorjevi knjigarni in v pisarni Krščanske kulturne zveze. Pri večerni blagajni 30.— šilingov.

Vabi PRIPRAVLJALNI ODBOR

ponedeljek, 21. novembra, v Beljaku mrla Pistotna Nanej, Ana Serajnik. S svojim značajem je mnogo trpela. V starosti 75 let je doživela. V sredo so jo prepeljali iz Beljaka na farno pokopališče, kjer smo jo sprejeli, pospremili v cerkev pred oltar, po sv. maši pa na pokopališče; tam smo jo položili k zadnjemu počitku.

Naj vsi počivajo v miru!

Številnim žalujočim naše sožalje!

SELE

(Visoki sneg in operacija)

Visoki sneg, s katerim nas je odela zima, ni imel dolgega obstanka. Močna odjuga z dežjem v petek, 2. decembra, ga je otajala in spremenila v sneženo brozgo. Vode so drle z vseh pobočij, v nekaterih kletih so se odprli vrelci. Snežni in prstni plazovi z gramozem in kamenjem so zasuli cesto na več mestih. Grabnarjevi žagi je pretela nevarnost. Sirena je klicala požarno brambo na pomoč. V takem položaju se je pojavil nujen slučaj.

Štiriletnega Cvitarjevega sinčka je bilo zaradi vnetja slepiča treba prepeljati v bolnico. Le s plugom ga je bilo mogoče prepeljati na vozno cesto, ker le plug je mogel odbiti velikanski snežni plaz na jugovnem zemljišču. Otrok je bil še v isti noči v bolnici operiran. Dobro, da sta naslednje dni dva stroja-goseničarja odstranila s ceste nasuti material in tako upostavila zvezo z Borovljami, preko Šmarjete je pot mnogo daljša.

NENADNA SMRT SLIKARJA
FRANCA KALISTRA

Uredništvo našega lista je prejelo žalostno novico, da je v ponedeljek, 19. decembra, v Celovcu nenadoma umrl za srčno kapjo znani slovenski slikar Franc Kalister.

Vabilo

Zbor Kluba slovenskih študentov na Dunaju vabi na

PEVSKI KONCERT,

ki bo v ponedeljek, dne 26. decembra, ob pol osmih zvečer v dvorani pri Greinerju v Globasnici.

Vse ljubitelje slovenske pesmi pristrčno vabijo študentje z Dunaja.

Vabilo

Pliberška farna mladina vabi na igro

»PETRČKOVE POSLEDNJE SANJE«, ki bo v ponedeljek, dne 26. decembra (na Štefanovo), ob pol treh (14.30) popoldne v farni dvorani v Pliberku.

Vabilo

Slovensko prosvetno društvo »Kočna« v Svečah vabi na

KONCERT

narodnih in umetnih pesmi, ki bo na Štefanovo, dne 26. decembra 1966, ob pol 3. uri popoldan pri Adamu v Svečah.

Poje moški zbor pod vodstvom prof. dr. Antona Feiniga.

Glasbeni vložki pa bodo prireditev lepo zaokrožili.

Slovenski izobraženci in visokošolci imajo v torek, 27. decembra, v Mohorjevem domu v Celovcu svoj dan duhovne obnove. Premišljevanja o temi »Koncil in izobraženci« uvede skupna sv. daritev, predviden je tudi razgovor. Pričetek ob 8. uri, opoldne skupen obed, razhod ob 16. uri.

ZHPOLJE

Zopet so zapeli zvonovi in naznanjali žalostno vest, da je umrla mlada mati Marija Zankolo, rojena Kopainik v 41. letu starosti. Zapustila je moža in tri nedosle otroke: dva fanta in deklico staro šele štiri leta. Bila je pridna in verna žena, vsako nedeljo je bila pri sveti maši. Tudi zadnjo nedeljo pred svojo smrtjo. V sredo jo je zadela možganska kap. Veliko je trpela ob strani svojega moža, a bila je zvesta zakonska žena. Pokopali smo jo 19. novembra na našem farnem pokopališču ob veliki udeležbi pogrebcev. Domači g. župnik so se z lepim nagovorom poslovili od rajne in jo dali za vzgled zveste zakonske žene.

Naj počiva v miru božjem, ostalim pa naše iskreno sožalje.

KARL ROJSEK:

Na grobovih sv. Petra in Pavla v Rimu

(6. nadaljevanje)

Katakombe sv. Kalista

Katakombe so ogromne podzemeljske rakve. Kapele in hodniki izdolbeni nekoliko metrov pod površjem, kjer je rdečkasti »tuf« to je pešnato skalnata zemlja, kot na primer naš lator, mogoče malo mehkejši, vsekakor teh vdolbin in hodnikov ni bilo treba obzidati. Tukaj je pokopališče papeža in slovečega mučenika sv. Kalista, poleg pa še 174.000 svetih mučnikov in 46 papežev. Vhod drži po dolgih stopnicah navzdol kot v globoko klet. Rolovo mamico smo pustili na klopci, ker bi bilo le preveč naporno zanj. Nas pa je spremil vodnik, ki je obvladal nemščino, pa smo šli eden za drugim po ozkih hodnikih, zdaj navzdol zdaj navzgor, tu na levo in tja na desno; v steni smo videli vdolbene grobove, po štiri in še več enega vrh drugega, kakor predale velike omare. Tako so počivali predniki mogočnih Rimljanov.

Katakomb pa je ogromno in je nemogoče si vse, četudi površno ogledati. Pač pa smo posetili najnovejše katakombe, katerih mučenci so padli še nedavno, proti koncu zadnje svetovne vojne. V velikem rovu, kjer so svoj čas kopali pesek, so leta 1944 moderni maliki po eksploziji uničili tritisoč talcev, najmlajši med njimi pa je bil star 15 let. Le kaj so ti nedolžni ljudje zakrivali. Rov so napolnili s temi ljudmi, ga zgradili od obeh strani in strašno eksplozija ponorelih esesovskih krivolokov je uničila tri tisoč življenj.

Tudi kapucinsko grobnico smo si ogledali, kjer je nešteto človeških okostij, celo lepe lestence smo videli iz malih koščic.

Ta obisk mogoče ni vsem prijal, vendar je dobro, da se tu in tam tudi spominjaš smrti, saj ne veš ne ure ne dneva.

Sprejem pri sv. očetu

V sredo, dne 12. oktobra, dopoldan smo zopet napolnili cerkev sv. Petra. Že dolgo pred napovedjo se je začel polniti z avtobusi in drugimi vozili Vatikanski trg. Malo pred 10. uro so se začele pomikati v cerkev po narodnostih razvrščene skupine. Tudi Slovenci smo kmalu dobili odličen prostor. Dasi je sprejem vsako sredo, se je vseeno trlo ljudi, tako da so reditelji v rdečih uniformah komaj zmagovali svoj posel in to ogromno množico ljudi spravili na določen jim prostor. Ob 11. uri se je odgrnila na desni strani rdeča zavesa, skozi ta vhod, ki drži iz vatikanske palače, so prinesli sv. očeta, ki je blagoslavljal levo in desno stoječe ljudstvo. Pozdrav ne vem v kolikih jezikih je odmeval po prostorni baziliki. Vse lepo in dobro. Toda ploskanje v hiši božji mi ni bilo všeč, saj nismo v cirkusu, pa že mora tako biti. Ugajala pa mi je švicarska garda, papeževa telesna straža. Krasne bleščeče uniforme so se prav ujemale s papeškim prestolom. Na vsak narod je sv. oče naslovil svoj govor. Prostor pred oltarjem je sicer višji, vendar so se ljudje, ki so manjši od velikanov tudi za celo glavo, čutili prikrajšane, toda ljudska iznajdljivost je prišla tudi v tej božji hiši v poštev. Skoro polovica množice se je obrnila in visoko pač temu primerno, držala ogledalo v katerem je naposled le videla poglavarja katoliške Cerkve in tako prišla na svoj račun.

(Dalje prihodnjič)

Krakov in „mutec osojski“

(Popotni vtisi vogrškega g. župnika Vinka Zaletela)

»Tam, kjer gore so Karpati... Tam na fronti v Galiciji...« Kaj nam pomeni Poljska, koliko jo sploh poznamo? Priznam, da sem do sedaj malo vedel o Poljski. Toda kaj so premnogim našim starim atejem in dedejem pomenile besede Galicija, Karpati, Poljska! Kjer so se slovenski možje in fantje morali pod avstrijsko zastavo boriti proti slovanskim bratom Rusom, kjer so krvaveli in umirali! Kako napeto sem kot otrok poslušal razne vojaške zgodbe! Pa je bila kljub vsej grozoti in trpljenju prva svetovna vojna le senca tega, kar je prinesla po Hitlerjevi zaslugi druga svetovna vojna!

Tam, kjer so se včasih vlekle vojaške kolone in tanki preko poljske ravnine, sedaj dirja moj avto. Prvi cilj na Poljskem je Krakov. Če mu pravijo »poljski Rim«, potem se ga že splača videti. Krakov je zgodovinsko in umetniško najvažnejše poljsko mesto, saj je bilo od leta 1303 do leta 1906 prestolnica Poljske, kjer so kraljevali tako znameniti kralji. Srce Krakova je Wawel, kjer je bil utrjeni kraljevski grad, palača in kraljevska cerkev, kjer so tudi pokopa-

Takoj pa se že z vsemi štirimi uprem, ni poljski kralji. Rekel bi: »Kar je Kremelj za Moskvo, to je Wawel za Poljsko.« da bi začel Wawel popisovati. V Varšavi sem pri duhovniku, ki se je veliko z menoj vozil, dobil knjigo o Wawelu, ima 900 strani in skoro tisoč slik. Zvečer sem jo komaj utegnil na hitro prelistati. Zato sem takoj obupal, tudi ne bi bilo za vas zanimivo.

Omenim le to, kar je v zvezi s Koroško, namreč »mutca osojskega«. V kraljevski cerkvi je namreč krasen grob krakovskega škofa, mučenca sv. Stanislava.

Starši so bili plemiči in so šele po 30 let preko kanonika do škofa, toda škofovsko tih molitve in solza dobili otroka in ga krstili za Stanislava. Postal je duhovnik, njegova pot pa je šla od dušnega pastirstva službo je sprejel šele na papežev ukaz. Studiral je tudi v Parizu. Nesreča zanj je bil kralj Boleslav II., s priimkom Predrzní. Bil je sicer junaški in je znal državo bolje vladati kakor samega sebe. V njem so divjale častihlepnost, okrutnost, nečistost. Škof mu je očital pohujšanja, ga okregal, toda kralj v svoji ošabnosti tega ni prenesel.

Morda je res, morda le legenda, ki pripoveduje o sledečem dogodku: škof je kupil neko posestvo in ga pošteno plačal. Toda preden je bila prodaja sodnijsko vknjižena, je plemič Peter umrl. Kralj je naščuval dediče, naj nastopijo proti škofu, češ da zemljišča še ni plačal. Ker škof pred kraljem ni imel nobenih prič, je prosil kralja za tri dni odloga, da bo umrlega pri-

gnal za pričo. Kralj se je seveda norčeval in mu dovolil odlog, da se bo potem bolj osramotil. Stanislav je goreče molil in se postil, tretji dan je šel na Petrov grob in ga v božjem imenu poklical iz groba. Ta je res vstal in škof ga je pripeljal pred kralja, kjer je izpričal, da je dobil zemljišče plačano. Tako je škof dobil pravdo, Peter pa je šel nazaj v grob.

Prišlo so še razne druge razprtije in škof je kralja izobčil. Ker je kralj kljub prepovedi šel v stolnico, je škof izrekel nad cerkvijo interdikt, t. j. prepovedal je vsako bogoslužje, sam pa je šel maševat v cerkev sv. Mihaela. Razjarjeni kralj je prišel tja s svojimi vojaki, cerkev obkolil in vojakom ukazal škofa umoriti. Ker tega niso hoteli, je kralj sam šel v cerkev, pred oltarjem z mečem škofa udaril po glavi, potem ga je mrtvega vlekel pred cerkveni prag in ga tam sesekal.

Ta strašni dogodek je ovekovečen na treh krajih: v reliefu velike in krasne Marijine cerkve na Ryneku v Krakovu, potem v

po cesti mi hitiš?
Junaška ti je hoja,
plemenit ti stas,
oči žare ti živo,
a bled je tvoj obraz...

Po vsej tradiciji je njegov grob v Osojah. Jaz se ne bom lotil znanstvene razprave, ali je res tam pokopan, omenim le, da so na Poljskem skoro poldrugo stoletje razpravljali o tem, ali je sv. Stanislav res ubil kralj Boleslav, poznejši »mutec osojski«, ali pa je bil obsojen le na odrezanje prstov in je potem umrl naravne smrti, kakor je trdil zgodovinar Gall. Zato je krakovski nadškof dr. Stanislav Belcha ustanovil posebno komisijo znanstvenikov in zdravnikov, da preiščejo svetnikovo lobanjo, ki jo hranijo v wawelski stolnici. Komisija je ugotovila, da je sv. Stanislav umrl zaradi udarcev, predvsem zaradi udarca v tilnik. Tako je mučeništvo sv. Stanislava dobilo novo potrdilo, Osoje pa večjo verjetnost, da hranijo Boleslavov grob.

Poljaki spoštujejo Boleslava kot spokornika in so prepričani vsi, da je zveličan. Kako ne bi bil po taki pokorji! Tudi so na splošno vsi prepričani, da je njegov grob na Koroškem. Na Poljskem sem rekel le to, da sem iz tistega kraja, kjer je grob kralja

VABILO

na OBČNI ZBOR Krščanske kulturne zveze v Celovcu, ki bo v četrtek, dne 29. decembra 1966, ob deveti uri dopoldne v prosvetni dvorani Mohorjeve hiše, Viktringer Ring 26.

DNEVNI RED:

1. Po otvoritvi branje zapisnika zadnjega občnega zbora
2. Poročilo odbora Krščanske kulturne zveze
3. Poročila včlanjenih društev in kulturnih skupin Farne mladine
4. Poročilo preglednikov
5. Razrešnica
6. Volitev novega odbora
7. Sklepi občnega zbora
8. Slučajnosti

Krščanska kulturna zveza prosi včlanjena društva in včlanjene kulturne skupine Farne mladine, da s poverilnicami pošljejo na občni zbor po dva delegata ter vpošljejo oziroma prinesejo svoja poročila o prosvetnem delu v pretekli sezoni.

Za Krščansko kulturno zvezo:

Nužej Tolmaier,
tajnik

Dr. Pavle Zažablatnik,
predsednik

cerkvi sv. Mihaela, kjer je na oltarju slika škofa Stanislava z zasekanim mečem v glavi in je spodaj napis: »Oče tvoje domovine, prosi za nas.« Tretjič pa je zgodba naslikana na tako imenovanem grobu morilca kralja Boleslava, nam znanega »mutca osojskega«.

Slike na Osojah kažejo sledeče prizore: kako kralj umori škofa Stanislava, kako gre potem skesan pred papeža v Rim, da se spove in dobi odpustanje, kako pride kot spokornik v Osojski samostan in tam opravlja kot mutec, ki ne zna govoriti, najbolj preprosta dela in kako se na smrtni postelji, ko ga opat previdi, razodene, da je poljski kralj Boleslav.

Vsi poznamo zgodbo, ki nam jo je tako živo opisal pesnik Anton Aškerc v svoji baladi »Mutec osojski«:

Popotnik, kdo si tuji,
ki sam se seboj golčiči,
ob jezeru Osojskem

Boleslava, pa so najbolj vedeli, odkod sem. Ko so ob koncu druge svetovne vojne šli skozi Koroško poljski vojaki pod generalom Andersom, so obiskali tudi Osoje, tam dali napraviti na grobu lepo železno ograjo z napisom »Sarmatis peregrinantis salus«: »Poljskim romarjem pozdrav!« Ko sem bil na obisku v Washingtonu v Ameriki in tam prišel skupaj s Poljaki, so me posebej prosili, da sem fotografiral Boleslavov grob in jim slike poslal. In ko sem kazal slike o Koroški v Sao Paulu v Braziliji in sta jih gledala tudi dva Poljaka, sta bila veselo presenečena, ko sem pokazal slike iz Osoj.

Naj ob koncu omenim, da sem s šentjankobčani pripravil zvočno igro »Mutec osojski« v Špicarjevi priredbi za celovski radio. Mutca je igral rajni Franjo Rassinger tako kot je le on zmogel. Še sedaj mi je v ušesih smrtno hropenje ob težki izpovedi: »Boleslav, kralj poljski, zavreči ga nikar!«

Delovni čas v trgovinah

Na sveti večer, 24. decembra, bodo trgovine na splošno zaprte že ob 14. uri, le slaščičarne in cvetličarne bodo odprte do štirih popoldne.

Na zadnji dan leta, 31. decembra, bodo zaprli trgovine ob treh popoldne, trgovine z živili ob štirih, slaščičarne in cvetličarne pa ob šestih zvečer.

MESTNO GLEDALIŠČE

V Mestnem gledališču bo od petka, 23. do četrka 29. decembra sledeči program:

PETEK, 23. decembra, ob 16. uri: *Schne-weißen und Rosenrot* (Snežnobela in Rožnordeča, premiera po pravljici bratov Grimm, predelala Heide Mautz).

V SOBOTO, 24. decembra, na sveti večer, je gledališče zaprto.

NEDELJA, 25. decembra, ob 15. uri: *Snežnobela in Rožnordeča*, po pravljici bratov Grimm predelala Heide Mautz in ob 19.30: *Ball im Savoy* (Ples v Savoyu), opereta Paula Abrahama.

PONEDELJEK, 26. decembra, ob 15. uri: *Hänsel und Gretel* (Janko in Metka), opera Engelberta Humperdincka in zvečer ob 19.30: *Die großen Sebastians* (Veliki Sebastijani), veseloigra Howarda Lindsaya in Russela Crouseja.

SREDA, 28. decembra, ob 19.30: *Janko in Metka*, opera; 9. predstava za M-abonma in GWG-sreda; 7. predstava za GWK-sreda; 6. predstava za podeželski sredin abonma.

ČETRTEK, 29. decembra, ob 19.30: V Gledališču na poskusnem odru v dvorani za vaje: *Andere Sorgen* (Druge skrbi), premiera v navzočnosti dramatika Alberta Dracha.

Kmečko-gospodarska zadruga BRNCA

želi vsem svojim članom in odjemalcem
vesele božične praznike in uspeha polno
novo leto 1967

Vsem svojim članom in ljubiteljem
petja vošči blagoslovljen Božič in duhovnega veselja v novem letu

PEVSKO DRUŠTVO JAKOB GALLUS-PETELIN v CELOVCU

Vsem znancem lep Božič in srečno
novo leto

družina F. ŽUZEK

CELOVEC

Sotrudnikom naročnikom in bralcem
„Vere in doma“ želita obilo božičnega
veselja in vso srečo v novem letu

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Družina Frank Kastigar pošilja pozdrave iz Amerike Dupletnikovim družini v Štebnu in vsem ostalim.

Družina FRANK KASTIGAR

F.R.C. Möbel

GLÜCK AUF!
1*9*6*7

Firmenleitung und Mitarbeiter
entbieten allen Kunden und
Freunden der heimischen
F. R. C. - Möbel
zum Jahreswechsel

ZUFRIEDENHEIT
*** ERFOLG ***
GESUNDHEIT

Unser Ziel auch im Neuen Jahre
Qualität • Preiswürdigkeit
Vertrauen

**F.R.C.-MÖBELFABRIK
FERCHER & CIE VILLACH**

Nomesto venea

v spomin na pokojnega prelata dr. Rudolfa Blümla, dolgoletnega odbornika Družbe sv. Mohorja v Celovcu daruje č. g. Mohor Picej 100.— šilingov za Mohorjev dijaški dom in 100.— šilingov za potrebe Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Odbor Družbe se darovalcu pristrčno zahvaljuje.

Frohe Weihnachten und ein erfolgreiches Neues Jahr wünscht allen Kunden und „Pago“-Freunden

Familie
**JAKOB
PAGITZ**

KLAGENFURT, Waagplatz 1
Telefon 59-73

Ob mislih na Jezusa
v jaslicah
želi vsem tojakom
doma in po svetu
mnogo božične radosti
in miru

DRUŽBA SV. MOHORJA V CELOVCU

Založba — tiskarna — knjigarna — dijaški dom

ZA MLADINO IN PROSVETO

Spomin na tabor zamejske mladine

Četrť leta in še več je že preteklo od našega zamejskega tabora mladine v Trstu. Vsi smo še navdušeni nad njim, ker je to srečanje mladine lepo uspelo.

Naša dolžnost je sedaj uresničiti sklepe, ki smo jih sklenili na taboru. Tam smo govorili tudi o našem slovenskem jeziku. Govorili smo o lepoti našega jezika in da moramo biti prepričani o tem, da je slovenski jezik lep, blagodoneč in sposoben, da se z njim lahko odlično izražamo.

Zato bomo skrbeli in drug drugega opozarjali na to, da Slovenec govori s Slovencem po slovensko. Ali ni smešno, če se dva Slovenca pogovarjata brez posebnega razloga v nekem drugem jeziku? Smo sinovi slovenskih očetov in slovenskih mater. Naravno je torej, da med seboj občujemo v slovenski govorici. Naj bo že enkrat konec tistega hlapčevanja, ko se človek boji spregovoriti po naše, v govorici, ki ima na korški zemlji svojo tisočletno domovinsko pravico!

Dro, bratje in sestre! Pokažimo, da smo v resnici prepričani, da je naša govorica lepa, blagoljubna in vredna, da jo uporabljamo tudi javno, pred drugimi.

DAJMO PROSTORA SLOVENSKI GOVORICI!

Vsak jezik drugače pristopa k stvarjem, vsak jih drugače zajema, vsak se jim drugače odreja.

Jezik je človeku določen z rojstvom vred. Zato ga nihče ne sme odvreči ali zamenjati.

Slovenci smo si jezik kot sistem besednega izražanja razvili do takšne stopnje oblikovne dognanosti, da ne zaostaja za drugimi, starejšimi in večjimi jeziki. Slovensčina se more celo ponašati z odlikami, ki jih marsikateri drug narod nima: čista je, naravno izvirna, jasno pomenska, glagolsko močna, elegantna in melodiozna, nagnjena v rahlo vzornost in vendar odprta za oblikovanje resnice v vseh stvarnih položajih.

Trije pisatelji dobe realizma

V slovenskem slovstvu se je realizem pojavil v drugi polovici 19. stoletja. Pisatelji so skušali prikazovati življenje tako, kot ga vidijo, morda rahlo idealizirano.

Janko Kersnik

Prvi pomembnejši pisatelj dobe realizma je bil Janko Kersnik (1852–1897), po poklicu notar na Brdu pri Lukovici. Kot mlad fant je bil še nemško usmerjen, a pozneje se je zavedel svojega porekla in svojega poslanstva. V slovensko literaturo je uvedel podlistek (feuilleton). Prijateljstvo z Josipom Jurčičem mu je navdihnilo več povesti in romanov. Zelo dober je venec kmetijskih slik, v katerih je že pravi realista. Najboljše povesti sta Testament in Očetov greh.

Ivan Tavčar

Poljane nad Škofjo Loko so nam dale Ivana Tavčarja (1851–1923). Bil je odvetnik v Ljubljani in dolga leta deželni in državni poslanec. Od leta 1910 je bil tudi župan mesta Ljubljane.

Najlepše njegove povesti so povesti iz domačega kraja n. pr. venec novel V Zali. Najbolj se je kot pisatelj pokazal v poslednjih delih: Cvetje v jeseni in Visoška kronika.

Proti škofu Mahničju, borcu za katoliško načelnost na Slovenskem, je napisal satirično in krivično utopijo »4000«.

Anton Aškerc

V to dobo spada tudi pesnik Anton

Aškerc (1856–1912). Doma je bil iz revne družine na Globokem pri Rimskih Toplicah. Po novi maši je deloval kot kaplan skoraj 20 let po raznih krajih. Pozneje se je odtnil veri in prihajal v nasprotstva z verniki in predstojniki. Zaprošil je za upokožitev in postal mestni arhivar v Ljubljani. Veliko je potoval, poznal je vse slovenske dežele.

S poezijo se je začel ukvarjati še kot kaplan. Začel je z liricnimi pesmimi, pozneje pa se je pod vplivom študija srbske narodne pesmi oprijel pripovednega pesništva, v katerem je napisal svoje najboljše pesmi. Aškerc spada med najboljše slovenske pripovedne pesnike. Najboljše njegove pesmi so one, kjer je vzel snov iz slovenske zgodovine ali pa iz narave (Ilirska tragedija, Atila in slovenska kraljica, Brodnik, Stari grad, Slovenska legenda, Napoleonov večer, Mutec osojski, Svetopolkova oporoka).

Posebno mesto zavzema opis slovenskih kmečkih uporov leta 1515 in 1573. V desetih dramatskih prikazih je Aškerc prikazal tragedijo slovenskega kmeta, ki se je boril za svojo pravico, za »Staro pravdo« kot je naslov tej zbirki.

Nesmrtne so tudi njegove balade iz kmečkoga življenja in ljudske domišljije (Zimska romanca, Godčeva balada, Ponočna potnica i. dr.)

Njegove pesmi so izšle v več zbirkah. Močne in pesniško vrednost pa imajo le one pesmi, kjer ni tendenčen.

Za tiste, ki hodijo v kino...

„Divji zahod“ v resnici in bajki

(Nadaljevanje in konec)

Tudi z orožjem je bilo precej drugače, kot kažejo filmi. Tedanjen pištola so bile nerodne, poldrug kilogram težke in četrť metra dolge. Za hitro ravnanje z njimi se je bilo treba dolgo uriti, in redki so do bro zadevali v cilj na več kot 6 metrov. Res pa je, da so s pomočjo prirezanih čevljev, posebej prirejenih petelinov za strel in z mastjo namazanih žepov za pištolo nekateri dobri strelci znali izvleči pištolo in spustiti pet strelcev v manj kot eni sekundi. Tudi so bili mnogi možje izurjeni v posebnih spretnostih, na primer, naglo predeti pištolo iz ene v drugo roko ali jo naglo obrniti, če se je bilo treba predati in izročiti nasprotniku orožje s kopitom naprej, in obenem že ustreliti. Za take umetnosti so imeli nekoč posebna imena.

Marsikateri sloveč revolverski junak iz tistih časov bi svoje današnje romantične posnemovalce neljubno razočaral, če bi ga ti poznali, ko je še živel. Eden od njih, »Billy the Kid«, ali »dečko Billy«, je bil duševno abnormalen ubijalec, ki je ubil kar 21 ljudi, največ iz zasede, ali pa jim je skrivaj pokvaril orožje, preden je začel pre-

pir z njimi. Razbojnik James Jesse, ki ga je legenda napravila za dobrotnika siromakov, ni nikoli nikomur dal počenega beliča. Najhujši je bil neki droben Teksanec, Wes Hardin po imenu. Ta je ubil dvanajst ljudi, še preden mu je začela rasti brada: ko pa jo je z 42 leti nazadnje sam izkupil, je imel na vesti že več kot 40 ljudi.

Naj omenimo še to, da tudi tedanji varuhi zakona, kakor Wyatt Earp (Vaiät Irp), ki zdaj v filmih poseblja poštenjaka, največkrat niso bili dosti boljši, pač pa so bili bolj zviti in pokvarjeni.

V slovstvo je Divji zahod najprej prodrl z ljudskimi povestmi, tako imenovanimi »romani za groš«, kakor jih je prej o Indijancih pisal James Cooper. Okoli leta 1890 so bili zlati časi na Zahodu mimo in so že polagoma prehajali v legendo. K legendi Divjega zahoda je mnogo pripomogel pisatelj Ned Buntline, ki se je dobro spoznal tudi na trgovsko plat. On je ustvaril slavo Williamu Codyja, ki je dobil ime »Buffalo Bill«.

Kasneje so prišli romani za bolj razvaje ne bralce. Prvi tak znan roman, z naslovom »Mož iz Virginije«, je napisal Owen Wister.

V Münchenu je imelo letni občni zbor nenavadno združenje: »Klub dolгих ljudi«. Ustanovili so ga leta 1953 štirje možje, ki so skupaj merili nad osem metrov.

Danes šteje klub nad 1500 članov, razdeljenih na 17 okrožnih podružnic. Pogoj za sprejem moških vanj je najmanjša višina meter 90 centimetrov, za ženske meter 80 centimetrov.

Namen tega združenja dolginov ni samo gojitev družabnosti ali podobno, temveč so si njegovi ustanovitelji zastavili za cilj doseg koristnejših stvari: davčne olajšave za čezmerno visoke ljudi.

Znanstveniki so ugotovili, da potrebuje dva metra visok človek 25 odstotkov več hrane kakor pa tisti z normalno postavo. Isto velja glede obleke in z obojim so seveda združeni večji izdatki za osnovne življenjske potrebe.

Ker za zdaj še nobeno podjetje in noben urad ne dajeta dolginom nikakršnih posebnih doklad, skušajo zahodnonemški

Nekaj o gobelinah

V ostrcu Dunaja, v Hofburgu, je bila pred 40 leti ustanovljena prva dunajska delavnica gobelinov. Njen ustanovitelj je bil dr. Beck — Mannagetta. Sedaj pa ji predseduje umetnostni zgodovinar dr. August Mader.

Ko prestopimo prag delavniških prostorov, nas zajame pestrost čudovitih izdelkov umetne obrti izpod rok strokovno izobraženih žensk. Šestnajst jih je. Vse imajo veliko smisla za barve, ljubezen do dela in »življenjsko resnost starih križarjev«. Najvažnejše pa je potrpljenje in še potrpljenje.

Potrebna je brezmejna potrpežljivost, da volneno prejo, ki jo prejema iz tovarn, prebarvajo v vse barve, še več, v vse odtenke od najnežnejšega do najmočnejšega; potrpljenje, da se poglobijo v najmanjše podrobnosti vzorca. Končno še potrpežljivost, da pri tkanju na različnih tkalnih strojih zvesto sledijo originalnemu vzorcu.

Edino tako se jim posreči, da morejo neopazno restavrirati dragocene stare poškodovane gobeline, osvežiti zbledle barve, kopirati stare tako na las natančno, da bi jih lahko zamenjali z originali. In z neskončnim potrpljenjem jim uspe izdelati po slikah slavnih sodobnih mojstrov gobeline, ki so potem razobešeni v okras javnih

O prijatelju

Ako imaš enega dobrega prijatelja, si neizmerno bogat.

Brez prijateljev je življenje prazno.

Odkrit sovražnik je nevaren, pokrit prijatelj nevarnejši.

*

Kdor hoče biti vsem prijatelj, ni nikomur prijatelj.

Boljše je imeti enega dobrega prijatelja kot več prijateljev, ki ne pomenijo nič.

Če hočeš imeti prijatelje, moraš biti sam prijatelj.

Ta je takorekoč ustvaril vse tipične značaje in okoliščine, ki jih beremo v današnjih zgodbah z Divjega zahoda: močnega, molčečega in poštenega junaka, njegovega sovražnika, zapitega in pohlepne grduna, čedno in pametno junakinjo, kupčijske spletke z govedom ter možakarje počasnega jezika in naglih kretenj s pištolo, ki previdno stopajo po dolgi glavni vaški cesti, dokler ne začne pokati od vseh strani.

Najplodovitejši pisatelj zahodnih povesti je bil Zane Grey, zobotehnik po poklicu, ki je sam v New Yorku gojil kaktuse, pisal pa je zahodne zgodbe eno za drugo. Skupaj je napisal 54 dolgih romanov, od katerih so ljudje kupili več kot 25 milijonov izvodov. S podobnim uspehom so ga posnemali drugi pisatelji. Šele po zadnji vojni so nekateri mlajši pisatelji izboljšali tako kakovost kakor vsebino povesti o nekdanjih časih na Zahodu.

Za kinematografijo so bile zahodne zgodbe kakor nalašč in lahko se reče, da sta bila Hollywood in Divji zahod kakor rojena drug za drugega. Že leta 1903 so v Ameriki kazali na platnu film z naslovom »Veliki rep na vlakcu«, ki je bil obenem prva filmska povest. Prvi junak je bil Broncho Billy, ki je bil prej sluga v filmskem studiu, v filmih pa je igral zakrinkanega bandita. Za njim je prišel William Hart, ki

Klub dolгих ljudi

velikani doseči vsaj primerno zmanjšanje davkov. V klub je stopil tudi Paul Adenauer, sin bivšega ministrskega predsednika. Najdaljši član kluba je Heinz Kleinau iz Kassela, visok dva metra 24 centimetrov in tudi največji Nemec sploh. Med člani je bilo tudi že več porok. Ustanova tako koristi zlasti visokim ženskam, za katere je težko dobiti primernega zakonskega druga. Prvi, ki se je poročil, je bil predsednik kluba Joahim Grenhagen, ki je vzel za ženo meter 86 centimetrov visoko frizerko Hannelore Pries.

Na občnem zboru so sklenili izdajati tudi posebno klubsko glasilo z imenom »Veliki zvon«, na katerega bodo dolgini oblašali svoje križe in težave. Urejeval ga bo največji zahodnonemški časnikar, katerega pa še iščejo.

Kar se tiče služb, je klub predlagal, naj bi njegove člane zlasti zaposlovali pri vojaški policiji, ker bodo zaradi visoke postavbe ob vsaki priliki imeli dober pregled na okolico.

M. J.

poslopij, kot je bila navada že v preteklosti.

Toda kaj je gobelin? To je stenska preproga. Ime je dobila po pariškem barvarju Gobelinu. Nastala pa je že davno pred njim.

Prve preproge so bile nedvomno razpete v šotorih starih orientalskih nomadov. Bile so le stenske preproge, kot današnji gobelin. Kot taki so šli skozi stoletja in tisočletja, skozi sijaj srednjeveških dvorcev in palač novega veka do danes. Tovarna je v moderni dobi popolnoma izpodrinila ročno delo. Tako je zdaj gobelin le izjemno okras zasebnih hiš, zato ga pa pogostoma srečamo po dvoranah javnih ustanov.

J. K.

ZA NAŠE MALE

Božična

Zvezda sije v Betlehemu,
zar njen trepeta
nad Marijo, ki v objemu
Detece ima.

Polnoč davno je minila,
v hlevček veje mraz
in nad sinka mati mila
nagne svoj obraz:

»Spi, moj mali, spi, moj sladki,
zlati moj otrok,
še te morem varovati
mrza in nadlog.

Še lahko nad tabo čujem
dneve in noči,
a kako naj te varujem,
ko pojdeš med ljudi!«

Materi čez blede lice
solza vtrepeta,
Dete proži ji ročice
in se ji smehlja.

St. Vinšek

je v resnici zrastle med Indijanci, in nato slavni Tom Mix, ki je bil nekoč pravi kavboj. Sledila je še dolga vrsta imen, recimo Gary Cooper in John Wayne.

Iz kinematografra se je Divji zahod preselil tudi v televizijo. V zadnjih letih se je tako razcvetel, da imajo v Hollywoodu okoli sto pisateljev, ki sproti pišejo nove zgodbe za filme, in celo vrsto filmskih zvezdnikov, ki so jim do igralskega poklica pripomogle največ njihove kavbojske spretnosti in orjaška postava. Kdo bi si zapomnil vsa njihova imena in vse bolj ali manj enake filme, v katerih nastopajo!

Poglejmo še raje na kratko, kaj tiči za novim razcvetom »Divjega zahoda«! Eni pravijo, da so zahodni filmi pač zabava, ki ljudem najhitreje in najbolj pomaga ubežati skrbem in težavam naših dni! Vzgojitelje in starše vznemirja misel, da ljudi in mladino privlačujejo kruti in sadistični prizori. Psihoanalitiki grebejo za podzavestno spolnostjo v različnih zgodbah. Drugi zopet pravijo, da vživljanje v stare čase pomaga ljudem pozabiti na zapletenost današnjega življenja, kajti »zahodni človek« iz prerij je pravo nasprotje današnjega zahodnega človeka. To je bil še čas, ko si je človek sam koval svojo usodo, če ni šlo drugače, s pestmi, in ko je krivičniku lahko povedal, kar mu gre.

Mihalič

Kristus se nam je rodil

Praznično premišljevanje

Cerkev nam v svojih uradnih molitvah, ki so molitve pri maši in duhovniški brevir, in v spremljajočih svetih obredih — kar vse skupaj s tujo besedo kratko imenujemo »liturgija«, t. j. uradno cerkveno božje čiščenje — v teku leta zelo živo predstavlja vse glavne dogodke našega odrešenja, Jezusovega in Marijinega življenja od rojstva do smrti in vnebohoda in poslanja Svetega Duha. Glavni dogodki, ki nam jih predstavljajo največji prazniki, so dali tudi poseben značaj celi daljši dobi cerkvene leta.

Smo v božični dobi, posvečeni spominu rojstva, vstopa v svet učlovečenega Boga samega, česar nas spominjata glavna praznika — božič in Razglasenje Gospodovo. A temu praznovanju je posvečena cela daljša doba, ki se deli v adventni, božični in po-božični čas.

»NEBESA, PRAVIČNEGA ROSITE...«

Advent, ki pomeni obenem začetek novega cerkvenega leta, je čas hrepenenja po Odrešeniku in priprava na njegov prihod, kar tudi pomeni ta latinska beseda (adventus — prihod).

Zgodovinsko nam štirje tedni adventa predstavljajo tisočletja človeškega rodu do prihoda obljubljenega Odrešenika, ko je človeštvo hrepenelo po njem. Najboljši tolmač tega hrepenenja je prerok Izaija, ki ga zato Cerkev bere v tem času v liturgičnih molitvah. Zlasti ponavlja značilni njegov klic tega hrepenenja: »Nebesa, Pravičnega rosite, oblaki ga dežujte; zemlja se odprí in Zveličarja ródí!« (Iz 45, 8). To hrepenenje Cerkev se preliva v nas in nas popolnoma osvaja, ko prepevamo z istimi besedami: »Vi, oblaki, ga rosite ali zemlja naj ga da; ve, nebesa, ga pošljite skor' Zveličarja sveta...«

Prisrčno hrepenenje izražajo zlasti kratke molitve pri večernicah v brevirju od 17. do 23. decembra, zadnje pred božičem. So to klici silnega hrepenenja po Odrešeniku; Pridi, pridi...! In vsak dan ga nazivamo z novim imenom: Večna Modrost, Adonai (Naš Gospod — Stare zaveze), Koronina Jesejeva (Varuh in rešitelj Izraela), Vzhajajoči svit večne Luči (resnice in pravice), Kralj narodov zaželeni, Emanuel (Bog z nami).

Čas adventa pa pomeni Cerkvi tudi našo sedanjost, ko pričakujemo drugega Kristusovega prihoda ob vesoljni sodbi. Kakšen bo ta prihod, nas Cerkev spominja že takoj prvo nedeljo, ko nam bere evangelij o vesoljni sodbi. In na božično vigilijo v tem smislu pri sv. maši molimo: O Bog, ki nas vsako leto razveseljuješ s pričakovanjem našega odrešenja; daj, da bomo tvojega edinorojenega Sina, ki ga z veseljem sprejemamo kot Odrešenika, brez strahu gledali tudi kot prihajajočega Sodnika — Gospoda našega Jezusa Kristusa, tvojega Sina.

Da se na ta prihod dobro pripravimo, vzbujaj v nas Cerkev spokornega duha in pusti, da nam s svojim zgledom in besedo govori veliki pridigar pokore ob prvem Kristusovem prihodu, sv. Janez Krstnik. Ta ponižni gorečnik za čast božjo, mož najtršega zatajevanja, o čemer nam govori tako živo vse na njem, njegovo stanovanje, hrana, obleka, suha postava, nam kliče: »Pripravite pot Gospodu!« (Mr 1, 3); »Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo!« (Mt 3, 2). Kar tri adventne nedelje nam ga v evangeliju predstavljajo.

O spokornem značaju adventa pričajo tudi adventne kvatre po tretji nedelji, dalje vijolična barva pri maši, tihota brez pesmi in orgel, oltar brez cvetja; tudi se pri maši ne moli »Slava!«. Izjema v vsem

Karel Širok:

Ta noč je sveta noč

Ta noč je polna čuda,
ta noč je sveta noč,
hudoba izgubila
je danes svojo moč.

Na nebu nova zvezda,
poglejte, plameni,
prelepo dete v jaslih
na slamici leži.

Zatone svetla zvezda,
še danes pojde v kraj;
a Luč, prižgana v hlevcu,
ostane vekomaj.

tem je le tretja nedelja, ko se vse adventno spokorno pričakovanje za en dan sprevrne v radost ob veselem upanju. »Veselite se — gaudete!« nam Cerkev kliče pri sv. maši.

Božič dalje ni za nas le spomin Kristusovega zgodovinskega prihoda, ampak pomeni tudi resnični Kristusov prihod k nam, t. j. mistični Kristusov prihod v naše duše po milosti, ki jo v tem praznovanju po dobri pripravi gotovo prejmemo. Najlepši zgled take priprave na ta prihod v srcu v tihi zbranosti iskrene molitve pa nam je mati Odrešenikova, ki nam jo zato prav v tej dobi Cerkev največ stavi pred oči in jo v vsem cerkvenem letu največ časti:

Mlinarrah pri Bekštanju so začeli kuhati žganje in razširilo se je pijančevanje. Še tiste uboge krone, ki so bile tako težko prislužene, so šle v gostilno ali trgovino — za žganje, medtem ko je gospodinjam dostikrat manjkalo denarja celo za sol. Tudi stric je žganje redno poskušal, pri južini pa je bila vsak dan daljša ali krajša pridiga. Najbolj je trpel sin, ki je imel nevesto, katera stricu ni bila po volji. Po južini pa, ko je šel spat, pa je bil v hiši spet mir.

Skoraj vsak dan pa so prihajali tudi berači, eni boljši, drugi slabši, piskrovezi in kramarji. Mnogo jih je pri nas prenočevalo. Nekateri so se koj zgubili v skedenj ali hlev spat, drugi pa so bili že boljše vrste. Ti so v hiši pripovedovali resnične in tudi neresnične zgodbe o snubcih in roparjih. Jaz sem posebno rad s peči vlekel na ušesa, ko je pripovedoval Janez piskrovez. Začel je zmeraj:

»Nekoč je bilo, tam doli na Dolenjskem...« potem so sledile zgodbe, da so nam stali lasje pokonci. Včasih se je tudi malo zgubil in smo ga dobili na laži, a je koj dalje prav pogruntal in spet izravnal. Večkrat je tudi pravil: »Cela Kropa je jokala, ko sem stran, bandrov' — pa ne zato, da bi me tako radi imeli, ampak zato, ker sem celi Kropi — dolžan bil.« Služil je tudi sedem let vojake, je pravil in nadaljeval:

»Stali smo kakor 'kandele' (sveče), ko se je cesar mimo peljal, pa nas še pogledal ni!«

z zornicami, svetim rožnim vencem — veselim delom, s praznikom Marijinega brezmadežnega spočetja 8. decembra; ljudstvo z verskimi adventnimi pesmimi in raznimi pobožnostmi, kot n. pr. z »Marijo nosijo« in drugimi. Z Marijo se v zbrani molitvi pripravljamo na božič, da bi se Kristus s svojo milostjo tudi v nas rodil.

V tem razpoloženju s Cerkvijo v adventu pričakujemo in se pripravljamo na Kristusov prihod in čim bliže je, bolj Cerkev stopnjuje naše hrepenenje po njem. Takoj v začetku nam ga napoveduje, a je še daleč: »Kralja, Gospoda, ki bo prišel, pridite, molimo!« Sredi adventa nam ga že kaže v bližini: »Že je blizu Gospod...«

Štiri dni pred božičem točno napoveduje že dan njegovega prihoda: »Ne bojte se: peti dan namreč že pride k vam naš Gospod.« Zadnji dan, na vigilijo, nam naznani konec našega pričakovanja: »Glejte, dopolnilo se je vse, kar je bilo oznanjeno po angelu o Devici Mariji.« V stolnih cerkvah in samostanih, kjer se opravljajo slovesne dnevnice, se poje vzneseno oznanilo,

in blagim vonjem blagoslovljenega kadila je legel blagoslov sv. noči na verni krščanski krov. Ob jaslicah zbrana družina ob pesmi »Sveta noč, blažena noč...« strmi nad božjo ljubeznijo, božično skrivnostjo, in vsem je tako dobro pri srcu.

Od časov sv. Frančiška Asiškega pred 700 leti se je običaj postavljanja jaslic kmalu priljubil in razširil po vsem katoliškem svetu, tako da jih danes za božič ne moremo pogrešati ne v družini in tudi cerkev bi se nam brez njih zdela prazna.

V cerkvi začnemo s praznovanjem velikega praznika rojstva Gospodovega s polnočnico. Pred sv. mašo so slovesne jutranjice. Kot verno ljudstvo po svojih domovih pred razsvetljenimi jaslicami prepeva blage božične pesmi v čast novorojenemu Odrešeniku, podobno tudi duhovniki v slovesnih oblačilih v najrazkošnejše razsvetljeni cerkvi pred okrašenim, za sveto mašo pripravljenim oltarjem prepevajo v prastarih častitljivih liturgičnih napevih in ponavljajo vedno znova: »Kristus se nam je rodil, pridite, molimo...!«

Že od 5. stoletja dalje je uvedena naveda, da se obhaja ta praznik s tremi mašami in vsak duhovnik more ta dan trikrat maševati. Prva je polnočnica, druga zgodaj zjutraj, tretja ob polnem dnevu. Vse spadajo k prazniku in s katero koli od njih verniki zadostijo prazniški dolžnosti.

Polnočnica se obhaja v spomin skrivnostnega dogodka rojstva božjega Sina v tišini prve svete noči v staji blizu Betlehema, ko je vse mesto spalo. Priča tega dogodka so bila poleg Marije in sv. Jožefa le nebesa; zato se polnočnica imenuje tudi angelska maša.

O tem tudi poroča evangelij pri sveti maši: »Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodbine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču. V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim neбом in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim in svetloba Gospodova jih je obsvetila, in silno so se prestrašili. Angel jim je rekel: »Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno.« In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji.« (Lk 2, 4 — 14).

Prav isti spev »Gloria in excelsis Deo...« pri tej sveti maši z angeli prepevamo in nikdar ne tako upravičeno kot pri tej polnočnici, ko se spominjamo prav dogodka, ko so ta spev angeli prvič zapeli ob rojstvu Sina božjega, ki je pomenilo spravo

(Dalje na 13. strani)

Spomini TRATNIKOVEGA OČETA

Ob tem času so začeli meriti inženirji traso za železnico Beljak—Področica. To je bilo spet nekaj za nas otroke. Bili smo jim zmeraj namreč za petami, da so nas morali poditi v stran.

Oče je poleg dela na kmetiji še vsak popoldan hodil delat na žago k Mlinarju, kjer sta se menjavala s še enim žagarjem. Delali so tedaj vsak dan po 12 ur, tako da je prišel domov šele po polnoči. Pomladi in v jeseni, ko je bilo dosti vode, je še kar šlo; kadar pa je potoku manjkala voda, je žaga le bolj počasi delala. Za take čase pa je imel oče v leseni sobici poleg žage kup knjig in časopisov ter jih je pridno prebiral, dokler ni hlepel zvonček, ki je dal znamenje, da bo hlepel kmalu treba spet na novo zastaviti. Zaslужek pa je bil seveda tudi temu primerno nizek, nekaj je pa vendar bilo, posebno še, če je bila slaba letina ali če je pobila toča, saj je bilo za mnogoštevilno družino nujnih potreb vedno dovolj.

Gigani in berači...

Dolino je le redko kdo zapustil. Fantje so služili za hlapce, dekleta pa za dekline in cela vas je bila ena sama skupnost. Ena slabost pa se je razpasla po vsej dolini. V

Dosti vode je preteklo od tega časa po Reki, pa mi to še zmeraj pride v spomin.

Ciganov ni hotel imeti stric pod streho. Samo eno zimo, ko je hudo snežilo, se niso dali odgnati. Samo za ona dva in za otroka — je prosila ciganka; stric je končno privolil. Nanosili so v izbo slabe in takoj je bilo vse polno ciganov, da kmalu še za nas ne bi bilo prostora. Ven zmetati jih pa tudi ni kazalo. Zjutraj pa so jih srečno spravili naprej. Samo cigan Martin je bil cigan boljše vrste. Imel je nekako domovinsko pravico v vasi. Rodil se je namreč pri Resmanu v hlevu. Resmanova mati ga je nesla na Pečnico h krstu, kjer je dobil ime po gospodarju Martin. Ta cigan je igral na citre, njegovih otroci pa so zraven peli. Spal je vsakokrat pri Resmanu v Malencah in še kot družinski oče je gospodarju in botri v pozdrav poljubil roko, tako je spoštoval svojega krstnega očeta, kakor ga je imenoval.

Francoski vojaki in lakota

Po večerih so sedeli stari možakarji okrog mize in so govorili o starih časih, o taborih, uporih in o času, ko so bili pri nas še Francozi. O Kuriju v Malencah so pravili, da je hotel skriti suho meso, zato je skopal pri neki hruški jamo, da bi ga vanjo zakopal. Nabasal je meso v košaro ter jo del na glavo. Na pragu hiše pa se je spotaknil in padel. Ko je pogledal kvišku, je že stal pred njim francoski jezdec in se mu smejal. Ves otrpel ga je nekaj časa gledal, a

ta mu je ukazal, naj nosi stvari nazaj v hišo. Ko je pobiral kose mesa in pogledal proti Spodnjim Borovljam, je videl že vse polno Francozov.

Pa niso nič kradli, ko so prišli. A potem, ko so se čez par let umikali proti Trbižu, so jim morali vaščani dajati priprave preko hribov. Kurej je zapregel krave in je nato ušel Francozom nekje pri Brnci; Mlinar je v temni noči pustil voz z vprego vred v Trbižu ter tudi srečno pobegnil. O Cvanckarju so pravili, da je pobegnil s francosko blagajno čez Kranjsko goru.

Moj praded, rekali so mu »ta močni Jurij«, je tudi hotel pobegniti, a so ga ujeli in tako pretepli, da se mu je na stara leta začelo blesti in v teh blodnjah je večkrat pripovedoval, kako je vozil za Francoze.

Pravili so tudi o lakoti in razvrednotenju denarja po umiku Francozov. Mlinarjev stric je pravil, da niso imeli nič več jesti. Njegov oče je rekel hlapcu in dekli, da naj gresta od hiše, pa sta ga ta dva prosila:

»Kam naj greva? Saj bova od lakote pomrli!« Kmalu nato pa so zaklali še zadnjo kravo.

Borovške gospodinje pa so nabirale kisl travo, da so lahko kuhale deci juho. Ker pa na vigréd niso imeli semen, so trgali slamo s streh in tisto omlatili ter te pleve posejali, pa je baje tisto leto žito zelo dobro obrodilo.

(Dalje prihodnjič)

STROM FÜR ÖSTERREICH

AUS DEN 9 GROSSKRAFTWERKEN DER

ÖDK

DRAUKRAFTWERKE

Edling	70.000 kW
Schwabeck	60.000 kW
Lavamünd	24.000 kW

IN BAU

Feistritz	80.000 kW
-----------	-----------

DAMPFKRAFTWERKE

Zeltweg	130.000 kW
St. Andrä I und II	177.400 kW
Voitsberg I und II	125.500 kW

WINTERSPEICHERWERK

Reißeck-Kreuzeck	139.500 kW
------------------	------------

ÖSTERREICHISCHE

DRAUKRAFTWERKE

AKTIENGESELLSCHAFT · KLAGENFURT · ANZENGRUBERSTRASSE 50

Blagoslovljene božične
praznike ter uspešno
novo leto
želi vsem odjemalcem
in poslovnim
prijateljem vaša
domača

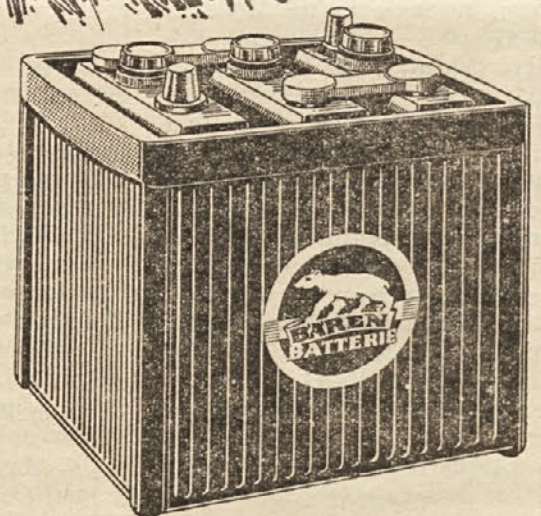
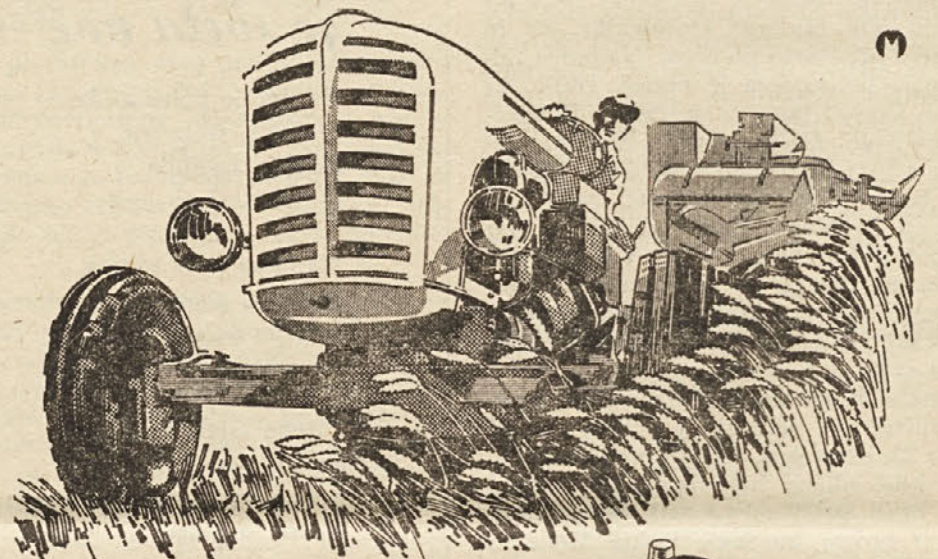
TRGOVINA

Textil Janesch

DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT

KLAGENFURT — CELOVEC, Völkermarkter Straße 1

Guter Start! — Gute Fahrt!

Bären-Batterie
Kundendienst
durch die
Fachwerkstätten

AKKUMULATORENFABRIK

DR. LEOPOLD JUNGFER

FEISTRITZ IM ROSENAL — KÄRNTEN

V krščanski žalosti sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po nedoumljivem sklepu Vsemogočnega moj ljubljeni mož, naš oče, brat stric in svak, gospod

dipl. trg. DOLFEJ PICEJ

nadrevident Finančnega ravnateljstva za Koroško

danes nepričakovano v 49. letu starosti za vedno zapustil in bil poklican v večno domovino.

Dragega pokojnika smo spremili v torek, dne 20. decembra 1966, ob 3. uri popoldne od hiše žalosti na župnijsko pokopališče v Šmihelu, kjer smo ga po sv. maši zadušnici položili k zadnjemu zemeljskemu počitku.

Dušo pokojnikovo priporočamo v spomin pri sv. daritvi in v molitvi.

Šmihel pri Pliberku, Schwarzach i. Pongau, 18. decembra 1966.

V veliki žalosti:

Ivanka, žena, Dolfe, Ivanka, Marija, Bernardka, Vera, Eirene, otroci,
Mohor, duhovnik, brat, v imenu vseh ostalih sorodnikov.

Našim rojakom sporočamo, da je nenadoma preminil

dipl. trg. DOLFEJ PICEJ

uradnik Finančnega urada v Celovcu.

G. dipl. trg. Dolfe Picej je bil med leti 1949/1951 tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev ter dolgoletni sotrudenik Našega tednika — KRONIKE.

Rajnega smo spremili v torek, dne 20. decembra 1966, od hiše žalosti na pokopališče v Šmihelu.

Časten spomin blagemu rodoljubu!

V Celovcu, dne 20. decembra 1966.

NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

Finančno ravnateljstvo za Koroško in začasno osebno zastopstvo sporočata vest o smrti gospoda

dipl. trg. DOLFEJA PICEJA

višjega finančnega revidenta nadzornega oddelka obratov

finančnega urada za pristojbine in prometni davek, ki nas je 18. decembra nepričakovano za zmerom zapustil.

Finančna uprava in kolegi bodo tega vestnega uradnika in zvestega tovariša ohranili zmerom v častnem spominu.

Pogreb je bil v torek, 20. decembra, ob 15. uri, na farnem pokopališču v Šmihelu pri Pliberku.

Televizija Ljubljana

PETEK, 23. decembra: 9.40 Televizija v šoli — 10.35 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Angleščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev — 17.55 25 minut z... — oddaja za otroke — 18.25 TV obzornik — 18.45 Kaj menijo mladi o preteklem letu — oddaja brez parole — 19.30 Iz slovenske poezije: Ljubezenska lirika — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Cikcak — 20.35 Vojni zločinci, švedski dokumentarni film — 22.00 Zadnja poročila.

SOBOTA, 24. decembra: 9.40 TV v šoli — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 17.10 Poročila — 17.15 Zviti Pejo — lutke — 17.35 Kje je, kaj je — 17.50 Reportaža — 18.10 Vsako soboto — 18.25 TV obzornik — 18.45 O našem govorjenju — 19.10 Komorna glasba — 19.40 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Neznani kraji — serijski film — 21.00 Ljudje in papige — humoristična oddaja — 22.00 Po sledovih plesnih korakov — 22.15 Bonanza — serijski film — 23.05 Zadnja poročila.

NEDELJA, 25. decembra: 9.25 Poročila — 9.30 Na Trški gori — narodna zabavna glasba — 10.00 Kmetijska oddaja — 10.45 Disneyev svet — ponovitev serij. filma — 11.30 Tomek in pes — serijski film — 11.45 Film za otroke — 12.00 Nedeljska TV konferenca — športno popoldne in ponavljamo za vas — 18.00 Poročila — 18.05 Razglasitev najboljšega športnika Jugoslavije — Anketa novinarjev — 18.35 Karavana — reportaža — 19.05 Ime in priimek — mladinska igra — 19.40 Rezerviran čas — 20.00 TVD — 20.45 Cikcak — 20.50 TV magazin — 21.50 Zgodbe za vas — serijski film — 22.15 Zadnja poročila.

PONEDELJEK, 26. decembra: 9.40 TV v šoli — 10.40 Ruščina — 11.40 TV v šoli: Vodič po orkestru za mlade ljudi — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.50 Ruščina — ponovitev — 16.30 Garmisch: Drsalna revija (do 18.30) — 18.30 TV obzornik — 18.45 Otrok in zdravje — 19.05 Za danes in jutri — 19.15 Tedenski športni pregled — 19.40 TV pošta — 20.00 TVD — 20.30 TV drama — 21.30 Biseri glasbene literature — 21.45 Lirika studia Sarajevo — 22.00 Zadnja poročila.

TOREK, 27. decembra: 16.05 Poročila — 16.10 Angleščina — 16.40 Film za otroke — 16.50 Disneyev svet — serijski film — 17.40 Valvasorjev Bogenšperk — kult. reportaža — 18.00 Svet na zaslonu — 19.00 Rezerviran čas.

SREDA, 28. decembra: 9.40 TV v šoli — 10.35 Angleščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 15.45 Angleščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev — 16.55 Glasbeni pouk — 17.35 Poročila — 17.40 Tiktak: Otroške scene R. Schumanna — 17.55 Slike sveta — otr. filmski žurnal — 18.25 TV obzornik — 18.45 Reportaža — 19.05 Nekaj novega, nekaj starega, zabavno glasbena oddaja — 19.30 Mozaik kratkega filma — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.35 TV drama (JRT) — 21.35 Stari filigrani — 22.05 Zadnja poročila.

ČETRTEK, 29. decembra: 9.40 TV v šoli — 11.00 Angleščina — ponovitev — 11.30 Glasbeni pouk — ponovitev — 14.50 TV v šoli — ponovitev — 16.10 TV v šoli: Vodič po orkestru za mlade ljudi — 17.35 Poročila — 17.40 Tisočkrat zakaj — oddaja za otroke — 18.25 TV obzornik — 18.45 Na prvem mestu — reportaža — 19.10 Rezerviran čas — 19.40 Cikcak — 19.54 Medigra — 20.00 TVD — 20.30 Rezerviran čas — 21.15 Zabavno glasbena oddaja studia Sarajevo — 22.15 Zadnja poročila.

PETEK, 30. decembra: 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 16.10 Isto — 17.55 Poročila — 18.00 Oddaja za otroke — Sarajevo — 18.25 TV obzornik — 18.45 Tiskovna konferenca — TV tribuna — 19.30 Narodna glasba — 19.45 Medigra — 20.00 TVD — 20.30 Cikcak — 20.35 Celovečerni film — 22.00 Zadnja poročila.

SOBOTA, 31. decembra: 17.10 Poročila — 17.15 Drečček in trije marsovčki — lutke — 17.35 Kje je, kaj je — 17.50 Reportaža — 18.10 Vsako soboto — 18.25 TV obzornik — 18.45 S kamero po svetu — 19.10 Operna scena — 19.40 Cikcak — 20.00 TVD — 20.30 Slovenska narodna glasba — 21.00 Slovenec se smeje — 22.00 Novoletni spored — 0.10 Novoletni spored (do 2.00).

Avstrijska televizija

PETEK, 23. decembra: 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 Še pomnite? — 12.15 Plešati je moje življenje — moje življenje je ples — 18.25 Kratka poročila — 18.30 Cerkev danes in jutri — 19.00 Veselje ob glasbi — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.10 Stari mož in morje — 21.35 Večerna poročila in v žarometu — Sedem dni svetovnih dogodkov — 22.05 Majhne dragocenosti velikih mojstrov. Archangelo Corelli: Božični koncert.

SOBOTA, 24. decembra: 15.00 Kratka poročila — 15.05 Za otroke od 5. leta dalje: Barabara in velikan Lirsko leto, pravljica — 16.00 Božič v bellem. Božična družljivost z bolniki in sestrami otroške bolnišnice Mautner Markofa — 17.15 Za otroke od 11. leta dalje: Krap — 17.45 Za družino: Sveti večer, božična igra — 18.30 Govor katoliškega škofa dr. Stephana Laszla — 18.35 Sveta noč, blažena noč z Dunajskimi slavčki — 18.45 Kratka poročila — 18.55 Govor protestantovskega škofa dr.

Frohe Festtage
und ein glückliches
neues Jahr
wünscht allen werten Kunden
KAUFHAUS

SAMONIG

VILLACH AM SAMONIG-ECK

žina Leitner — 19.30 Aktualni športni pregled — 20.10 1. večerna poročila — 20.20 „Boccaccio“, komična opereta Franza von Suppeja — 22.00 Kristjan v času — 22.10 2. večerna poročila.

PONEDELJEK, 26. decembra: 17.00 Poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Princ in mladenič berač — 18.10 Lahko noč oddaja za otroke — 18.15 Poročila — 19.00 Dediči zgodnjekrščanskega sveta. Prvi koncili — 19.55 1. večerna poročila — 20.05 Prenos iz Teatra i. d. Josefstadt: „Beneški dvojčki, veseloigra — 21.50 2. večerna poročila — 22.00 Mairget in Božiček, kriminalni komad.

TOREK, 27. decembra: 18.30 Poročila — 18.35 Tja in nazaj, skeč z glasbo — 19.00 Razmišljanje prinaša obresti. Povzetek o denarju in trgu — 19.22 Lisice in volkovi — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Možje

Božična legenda

Angeli, slaveč Gospoda,
z neba prihitijo;
žarka luč ogreva jasli,
Jožefa, Marijo.

Slava Bogu na višavah...
vseposvoda se čuje —
zemlji mir, ki Rešenika
verno pričakuje.

Angeli na Betlehemske
se spusté poljano,
prebudijo vso pastirsko
družino tam zbrano:

»Oj, hitite tjakaj k hlevcu —
rojen je Mesija!
V jaslih spi; ob njem je Jožef,
blažena Marija.«

In pastirci koj hitijo
tja pred jasli svete;
molijo, na glas slavijo
milo božje Déte.

Le pokonci, vsi rodovi,
iz spanja se zbudite!
Rešenik vam rojen je, ga
molit pohitite!

»Jezušček, Marija, Jožef —
o, družina sveta!
Vam naj bo v družini naši
čast in hvala petala«

Milka Hartman

Josef Keuschnigg

SAMEN- UND BLUMENZWIEBEL-GROSSHANDLUNG

Spezialunternehmen für Gemüse- und Blumensamen - Blumenzwiebel - Grassamenmischungen - Auslieferung, Vorführung und Kundendienst von JACOBSEN-Rasenpflegemaschinen - Sämtliche Gartenbedarfsartikel.

112-seitiger bebildeter Hauptkatalog auf Wunsch gratis - Postvers. und Zustellung

KLAGENFURT

Heuplatz 6

Tel. 04222 - 2717

Gerharda Maya — 19.00 Sveta noč. Z gradiščansko folklorno skupino — 19.05 Obdaruj velike in male. Božična oddaja — 20.00 Vaja malih src, glasbena božična zgodba — 20.30 Sveta noč, blažena noč, z zborom Jung Wien — 20.35 Jezušček — Kumedij. Nabožna ljudska igra — 21.20 Sveta noč, blažena noč. Z gradiščansko folklorno skupino — 21.30 Flipper. Dovižljaji mladeniča z delfinom — 23.00 Dunajski pevčki pojejo božične pesmi — 23.45 do 01.15 Evrovizija iz Francije: Polnočnica iz St. Michela.

NEDELJA, 25. decembra: 11.50 Poročila — 11.55 Evrovizija iz Rima: Blagoslov: Urbi et orbi — 17.00 Poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Skrivnostni grad — 17.40 Za otroke od 11. leta dalje: Mladinski svet — 18.10 Mrtvi letalci — 18.45 Lahko noč oddaja za otroke — 18.50 Poročila — 19.00 Dru-

in sile: Martin Luther King — 20.50 Nova zvezda na nebu. Vzpon pevke do zvezde — 22.50 Čas v sliki.

SREDA, 28. decembra: 11.00 Program za delavce — 11.03 Božič na trgu — 17.00 Poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Listamo po slikanici — 17.25 Oton v vesolju, lutkovni film — 17.45 Za otroke od 11. leta dalje: V revirju visoke divjadi — 18.10 Lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Poročila — 18.35 Za odrasle, Iznajditelj in iznajdba — 18.55 Prizori iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 20.00 20-letnica glasbenega življenja družine Engel iz Reutteja na Tirolskem — 20.50 Športni pogled v preteklost — 21.50 Čas v sliki.

ČETRTEK, 29. decembra: 18.30 Poročila — 18.30 Pustolovščina od veselja, pustolovski film — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki filmski mozaik — 20.00 Letni pogled nazaj aktualne službe — 20.50 Hudičeva sled, drama — 22.45 Čas v sliki — 23.05 Dovolite? Plesni tečaj z zakoncema Fern.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

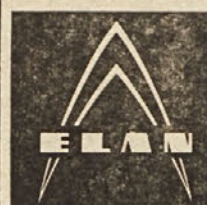
NEDELJA, 25. 12.: 6.15 Božični nagovor krškega škofa ddr. Jožefa Köstnerja. Božji nam je rojen sin (Božične pesmi). — **PONEDELJEK, 26. 12.:** 6.15 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — **TOREK, 27. 12.:** 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Beremo za vas — 24. (J. Jurčič: Deseti brat). — **SREDA, 28. 12.:** 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — **ČETRTEK, 29. 12.:** 14.15 Poročila, vreme, objave. Žena in dom. Kaj pravite k temu? — 16. (Prof. M. Rus: Najprej je treba razumeti, nato soditi). — **PETEK, 30. 12.:** 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). Cerkev in svet. Beremo za vas — 25. (J. Jurčič: Deseti brat). — **SOBOTA, 31. 12.:** 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

*Za božične
praznike
in
novo leto
zdravja in sreče*

TISKARNA, KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA

CARINHTIA

„ELAN - SMUČI“
Iz ene najpomembnejših evropskih tovarn smučí dobite sedaj tudi v Avstriji pri

SPORT - WERNER

Villach - Beljak, Kirchplatz 1

SLOVENSKI ZAVOD V RIMU
želi vsem rojakom blagoslovljene božične dni.

Vsem dosedanjim darovavcem se prisrčno zahvaljuje. Vse, kar imamo, je božja last, mi smo samo upravitelji dobrin tega sveta. Če jih spet Bogu posodimo s tem, da jih damo v dober namen, jih pri njem nalagamo na obilne obresti.

Bog torej plačaj vsem, ki so se letos Zavoda spomnili. Tako je bilo mogoče, da se je kupilo za Zavod zemljišče, čeprav še ni popolnoma plačano.

VODSTVO ZAVODA

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1967

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem članom in podpornikom
KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO
GLOBASNICA

Vsem svojim odjemalcem želi vse dobro za Božič in novo leto
MICHEUZ
trgovina
ŽELEZNA KAPLA

Vse najboljše za Božič, obenem pa tudi uspehov v novem letu želi
MIRKO KUMER
podžupan
v PLIBERKU

Trgovina
ANDREJ HADERLAP
želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem blagoslovljene božične praznike in uspešno novo leto 1967
ŽELEZNA KAPLA

NIKO MARKTL
župnik
v ROŽEKU

Vsem prijateljem in znancem
družina ROPAC, pd. HANZEL
LOČE — ŠT. ILJ ob Dravi

LEOPOLD KASSL
kaplan
ŠT. JAKOB v Rožu

JOŽEF ADAMIČ
župnik
LIPA nad VRBO

VINKO ZALETEL
župni upravitelj
v VOGRČAH

ALEŠ ZECHNER
CELOVEC

FLORIJAN ZERGOI
župni upravitelj
KAZAZE

MATEJ NAGELE
župnik
ŽITARA VES

HRANILNICA in POSOJILNICA
BISTRICA na ZILJI
želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967

Dr. Janko Tischler
odvetnik
CELOVEC
8.-Mai-Strasse 16

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želi družina
JOŽEF WAKOUNIG
MLINČE

Dipl. trg. **JANKO URANK**
CELOVEC

Vsem bivšim želinjskim in šmarješkimi dušnim pastirjem ter prijateljem in znancem vošči vse dobro za praznik Gospodovega rojstva družina
KUCHLING, pd. HAVŽARJEVA
ŽELINJE

Vsem obiskovalcem
ŠTEKLNOVE gostilne
v GLOBASNICI

Vsem članom, vlagateljem in prijateljem želi vesele in blagoslovljene božične praznike ter obilo uspeha v novem letu
HRANILNICA in POSOJILNICA
r. z. z. n. j.
BILČOVS

Vsem znancem, odjemalcem, prijateljem in gostom
SMREČNIK — ŠOŠTAR
trgovina in gostilna
GLOBASNICA

Drevesnica
ing. **MARKO POLZER**
ŠT. VID v Podjuni

Družina
DUMPELNIK-ova
ŠTEBEN v Podjuni

Najpristranejša voščila k božičnim praznikom in v novem letu želi odjemalcem in znancem

FRANC KASTRUN
zastopstvo kmetijskih strojev
BELA pri ŽELEZNI KAPLI

KMEČKO-GOSPODARSKA
ZADRUGA in
HRANILNICA in POSOJILNICA
v GLOBASNICI

želita svojim odjemalcem in vlagateljem blagoslovljene božične praznike in uspeha polno novo leto 1967

SIMON WUTTE
župnik
v ŽVABEKU

Družina
Prof. JOŽKO HUTTER
GLOBASNICA

Vsem našim odjemalcem, znancem in prijateljem

A. OUSCHAN
trgovina
ŽELEZNA KAPLA

JOŽEF KOGLEK
župnik
v ŠKOCIJANU

Družina
Prof. dr. JOŠKO TISCHLER
ravnatelj Slovenske gimnazije
CELOVEC

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želi vesel Božič
HAUPTMANOVA mama
z OTOŽA

Vsem cenjenim gostom in znancem
gostilna PRANGAR
ZMOTIČE — BRNCA

AVGUŠTIN ČEBUL
župnik
Št. Lenart pri Sedmih studencih

Vsem prijateljem in znancem ter sorodnikom doma in v Ameriki želi družina
TRAMPUŽ, pd. BOŽIČ
DOB pri PLIBERKU

Vsem sorodnikom in prijateljem širom Koroške
NEŽKA SKRUTL
GORIČE pri ŽITARI VESI

Vsem svojim članom in vlagateljem želi vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967

HRANILNICA in POSOJILNICA
ŠMIHEL pri PLIBERKU

Vsem naročnikom in odjemalcem priklopnih vozov ter vsem prijateljem in znancem želi vesel Božič in uspehov polno novo leto 1967

ŠTEFAN GREGORIČ
kovaštvo
vodovodne in sanitarne naprave
GLOBASNICA

DRUŽINA GREGORN
DULE pri ŽITARI VESI

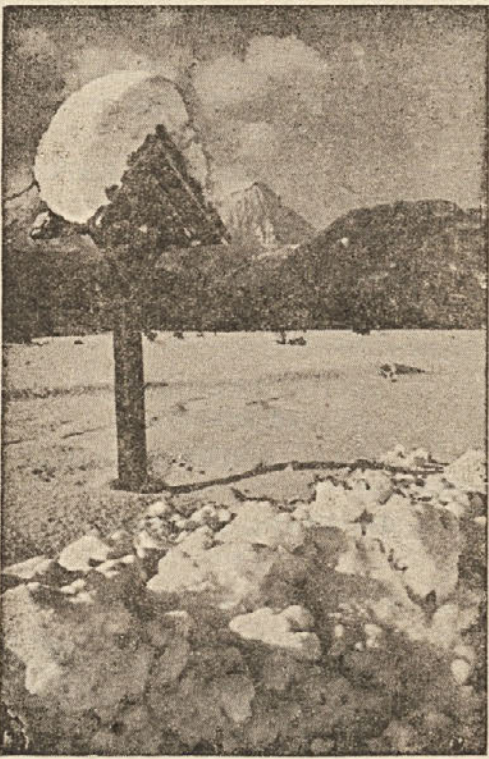
JAKOB MOSCHITZ
župnik
BRDO pri ŠMOHORJU

Kmetijsko-gospodinjski šoli v
Št. Rupertu pri Velikovcu
in v **Št. Jakobu v Rožu**

želita svojim dobrotnikom, sedanjim in nekdajim gojenkam prijetne božične praznike, polne ljubezni in miru, ter srečno novo leto!

Vsem cenjenim odjemalcem, gostom, znancem in prešovcem MIHEJ ANTONIČ REKA pri ŠT. JAKOBU v Rožu	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želi blagoslovljen Božič in srečno novo leto družina PRESCHERN LOČE OB BASKEM JEZERU	SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO »ROŽ« ŠT. JAKOB V ROŽU želi odbornikom, članom in ljubiteljem slovenske prosvete blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1967	Vsem faranom, znancem in prijateljem želim milosti polne praznike MAKS MIHOR župnik KOTMARA VES
ŠTEFAN PERČ stiskalnica za olje RINKOLE	ŠTEFAN MESSNER župnik ŽELEZNA KAPLA	Znancem in odjemalcem ANDREJ LAMPICHLER krojaštvo RADIŠE	Družina MAČIČ-eva REKA pri ŠT. JAKOBU v Rožu
Cenjenim gostom, odjemalcem in znancem MARIA PAULITSCH gostilna in trgovina BELA pri ŽELEZNI KAPLI	Vsem sorodnikom in znancem družina JOŽE URANK, pd. KAVH ENCENNA VES	Družina DOMAJ, pd. ZGONC RINKOLE	Gostilna ŠERCER v ŠMIHELU in BRUCKENWIRT v PLIBERKU
HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBRILA VES želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967	ANTON KUCHLING župnik BISTRICA na ZILJI	DRUŽINA MIKLAW PODHOM pri DOBRILI VESI	Vsem prijateljem in znancem TRATNIKOVA DRUŽINA LEDINCE
Vsem izseljencem, prijateljem in znancem družina OJCL ZGORNJI BREG	HANZEJ WUZELLA tapetnik in polagalec talnih oblog ŠT. JAKOB v Rožu	Vsem cenjenim odjemalcem in znancem PETER HRIBERNIK mizar ZIHPOLJE	MATEJ IGERC župnik na SUHI
Vsem izseljencem in znancem družina URANK, pd. PETREJ ENCENNA VES	 Vsem cenjenim odjemalcem in znancem želi vse dobro za Božič in novo leto 1967 družina URBAS VELIKOVEC	Dr. KRISTIJAN PUSCHNIG živinozdravnik ŠT. JAKOB v Rožu	 FRANC BRUMNIK rektor v Tinjah želi č. sobratom, sodelavcem, udeležencem duhovnih vaj ter tečajev in župniji Kotmara ves milosti poln Božič ter božji blagoslov v novem letu
Vsem prijateljem in znancem družina KASSL, pd. KUCHLING ŽELINJE	Vsem svojim klientom in znancem želi vesel Božič in srečno novo leto Dr. HANS WALDHAUSER zobozdravnik ŠT. JAKOB v Rožu	FRIDERIK WUTEJ CEMENTNI IZDELKI Gluhi les 2 ŠT. VID V PODJUNI Telefon (0 42 39) 34 60 06	Družina GABRIEL, pd. TISCHLER ŠT. JANŽ v Rožu
Vsem prijateljem in znancem vesele praznike in srečno novo leto 1967 družina ZERZER v SVEČAH	VSEM ODJEMALCEM, ZNANCI IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ŽELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSE NAJBOLJŠE V NOVEM LETU 1967 	Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem FRANC RAUTER trgovina ŠT. JAKOB v Rožu	Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem KOFLER Izdelovanje lesnih predmetov in mizarstvo ŠT. PETER pri Št. Jakobu v R. Telefon 28 6 02
Vsem faranom, prijateljem in znancem FRANC KRIŠTOF župnik ŠT. VID v Podjuni	Svojim staršem in prijateljem FARNA MLADINA ŠT. JANŽ v Rožu	ALBINCA in JOŽA KOBENTAR ŠT. PETER pri Št. Jakobu v Rožu	Vesele božične praznike in srečno novo leto želi ŠTEFAN SIENČNIK
Vsem nekdanjim slovenskim izseljencem in drugim znancem URBAN in Marija OLIP SELE	Vsem znancem in izseljencem po naši Koroški, vsem prijateljem in bravcem našega lista, vsem sotrudnikom in dopisnikom tu in preko morja želi blagoslovljen Božič in prosi za nadaljnjo zvestobo in sodelovanje odgovorni urednik J. TOLMAJER in DRUŽINA RADIŠE	Družini LIPIJEVA in ŽAMOŠTROVA v LEŠAH pri ŠT. JAKOBU v Rožu	DOBRILA VES Telefon 0 42 36 — 219 Avtoprevoznitvo, trgovina, motorne in šoferske potrebščine, bencin, olja in mehanična delavnica
HRANILNICA IN POSOJILNICA Št. Jakob v Rožu želi vojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in srečno novo leto	Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želimo vesele božične praznike in uspehov polno leto 1967; pravtako tudi vsem, ki hodijo mimo, kajti v obnovljeni samopostrežni trgovini dobite vse, kar Vam poželj sree Trgovina Majdič ŽELEZNA KAPLA	Vsem daljnim in bližnjim prijateljem in znancem družina ŠTERN, pd. PLESNIKAR KORTE	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem širom domovine družina RUPIJEVA VELINJA VES
Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem blagoslovljeno in uspehov polno novo leto 1967 želi TRGOVINA Gašper Ogris-Martič BILČOVŠ	 Družina Ing. Anton Schlappner elektrotehnično podjetje in trgovina ŠT. JAKOB v Rožu	 Vsem sorodnikom in znancem družina JANEZ in ANTON MIKLAVČIČ opekarna ŠT. JAKOB v Rožu	Faranom, sobratom in znancem mnogo božičnih radosti in sreče v novem letu, „Našemu tedniku-Kroniki“ pa več naročnikov, sotrudnikov, posebno stalnih dopisnikov, želi ALOJZIJ VAUTI župnik v SELAH

Družini PETRICEVA in MOTIJEVA NOVO SELO pri Kotmari vesi	Vsem svojim cenjenim odjemalcem KAREL KOGOJ trgovina z mešanim blagom ŽELEZNA KAPLA	NIKO KRIEGL in družina ZAHOMEC	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem družina ZABLATNIK BILNJOVS
Družina DR. VINKO ZIKULNIG CELOVEC Khevenhüllerstraße 12	Mesarija ERLACH DOBJE pri BASKEM JEZERU		Vsem cenjenim odjemalcem, gostom in znancem RUPERT in HERTA SEREINIG BODENTAL
JURIJ BALASSA nadučitelj Št. Lenart pri Sedmih studencih	JOŽEF ŠTIH župnik BILČOVS		Družina OŽEKAR SLOVENJI PLAJBK
IVA in FRANC ZABAVNIK BRDO pri ŠMOHORJU	Vsej duhovščini in vernikom DEKANIJSKI URAD TINJE		Dr. PAVLE ZABLATNIK CELOVEC, Rebhunweg 28
Družina HANS MILLONIG GORJE na ZILJI	Vsem sorodnikom in znancem družina SAFRAN, pd. POMOČ BILČOVS		Vsem znancem in sorodnikom družina PODNARJEVA SLOVENJI PLAJBK
Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem HANS FRKOWITSCH krojaštvo VELIKOVEC	PETER STICKER in JANEZ ZITTERER kaplana v PLIBERKU		Svojim občanom, znancem in prijateljem HERMAN VELIK župan v SELAH
Družina Dr. VALENTIN INZKO SVEČE v Rožu	Vsem prijateljem bratske pozdrave in voščila za Božič in srečno novo leto MILKA HARTMAN LIBUČE	Družina Dr. VINKO ZWITTER ST. JAKOB v Rožu	Vsem znancem, sorodnikom in prijateljem družina NOVAK OBIRSKO
HRANILNICA IN POSOJILNICA ŽELEZNA KAPLA želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967	Svojim odjemalcem želi vesele božične praznike in uspeha polno novo leto 1967 KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA r. z. z. o. j. ST. JAKOB v Rožu	Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi vse dobro za praznike in se priporoča Družina WEISS krojaštvo ST. JANŽ v Rožu CELOVEC, Spitalgasse 12	HRANILNICA IN POSOJILNICA VELIKOVEC želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967 (Uradne ure: od ponedeljka do petka od 8. do 12. ure)
LUDOVIK JANK župnik na RADISAH	TOMAŽ ULBING župnik SKOČIDOL	Družini MOSTEČNIK in dr. VOSPERNIK PODRAVLJE	Gostilna ALBIN LEXE, pd. MAŽE SELE
	Vsem svojim dobaviteljem, delavcem, znancem in prijateljem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto Fa. ŠTEFAN TRAMPUŠ lesni trgovec NONČA VES — DOB pri PLIBERKU	Vsem faranom, znancem v Podjuni in v Rožu blagoslovljene praznike IGNAC DAVID kaplan v ŽELEZNI KAPLI	Vesele božične praznike, zdravo in srečno novo leto želijo bratje OLIP SELE
		JAKOB ŠTREKELJ župnik GORENČE	JOŽEF KOPEINIG kaplan v DOBRILI VESI
 Vsem cenjenim odjemalcem, znancem in prijateljem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto FRANC STERN ESSO-črpalka za bencin ŽELEZNA KAPLA Telefon 0 42 36 — 305	Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem želi slikar FRIDERIK JERINA ST. ILJ ob DRAVI	Vsem prijateljem, znancem, izseljencem in cenjenim gostom družina SMRTNIK in gostilna FRANCL KORTE pri ŽELEZNI KAPLI	Živinozdravnik Dr. MARKO DUMPELNIK CELOVEC—GLOBASNICA
	Vsem prijateljem in znancem, posebno pa naročnikom „Našega tednika-Kronike“ ANTON DOLINSEK BELA pri ŽELEZNI KAPLI	Sorodnikom, znancem, prijateljem in katoliški mladini na Koroškem želi obilo božičnega veselja in blagoslova v novem letu RUDOLF SAFRAN župnijski upravitelj MELVIČE	...posebno dobrotnikom v fari in po svetu, ki nam z darovi in z delom pomagajo graditi farni dom ANDREJ KARICELJ župnik ST. JAKOB v Rožu
Sorodnikom, znancem in prijateljem družina HRIBAR, pd. JEREB in FURIJAN OBIRSKO	Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem DRUŽINA BISTRČNIK OBIRSKO	Družina OLIP — JEREBOVA OBIRSKO	Družina LUKAN Zg. JEZERCE
V dnevno vedno bolj zmaterializirani svet posijala božična luč je spet — naj krepi v nas vseh ponovno milost srca in sreče silo duhovno! VALENTIN POLANSEK OBIRSKO	HRANILNICA IN POSOJILNICA LEDINCE želi svojim članom in vlagateljem vesele božične praznike in uspešno novo leto 1967	Vsem znancem, sorodnikom in prijateljem družina RIGELNIK, pd. KOZAMURNIKOVA na OBIRSKEM	 Vsem gostom, sorodnikom, znancem in prijateljem gostilna RASTOČNIK KOPRIVNA pri ŽELEZNI KAPLI
ŠIMEJ LEPUSIČ letovišarsko podjetje PODGORJE v Rožu	Družina ZMAVCER na RECINJI	Vsej duhovščini in vernikom pliberške dekanije DEKANIJSKI URAD v ŠMIHELU	Vsem znancem in prijateljem družina KEŽAR LEPENA

JASLICE

(Nadaljevanje s 3. strani)

»Saj gotovo tudi ti pridno moliš; nocoj pojdeš z nami k polnočnici — saj pojde tudi tvoj očka...?«

Gusti je privzdignila rameni in molčala. Jure pa se je pomenljivo zasmejal in pojasnil:

»Saj Gustikin oče nič ne veruje in moja sestrična o teh rečeh nič ne ve!«

Lenica je bila začudena in vprašuje dalje:

»Gusti, ali ne hodiš v šolo? Ali vam gošpod katehet pri krščanskem nauku nič ne povedo o Božiču in o polnočnici — ko se nam Jezušček znova rodi...?«

»Gusti ne hodi h krščanskemu nauku, ona je...« Jure je umolknil...

»Pa ti jaz razložim, Gusti: Vidiš, tam notri v štalici je sveta družina — Jezušček, Marija in Jožef. Jezušček je Bog Sin, druga božja oseba. Zato se tako pokrižamo (Lenica se pokriža): V imenu Očeta — veš, Oče je v nebesih, je oče nas vseh — in Sina, ki se nam je v Betlehemu v štalici rodil — in Svetega Duha — glej, Sveti Duh pa vse oživlja... amen. Lenica je bila v svetem ognju navdušenja in je priganjala:

»No, Gusti, pokrižaj se!«

»Ne znam!« — je prvič spregovorila bogata deklica.

»Ne znaš?« se Lenica začudi — »ali ne znaš moliti?«

»Ne znam!«

»Tudi v cerkev ne hodiš?«

»Ne hodim — nočem!«

»Pa zakaj nečeš v cerkev?«

»Ker v cerkvi me je strah — je tako temno.«

»Saj gori rdeča lučka pred tabernakljem in nocoj bodo gorele vse sveče. O, bo svetlo! Pojdi z nami. Tudi moja mama pojde in vsi sosedje. Nič te strah ne bo.«

»Ne pojdem, ata me ne pusti; pravi, da mi bo v cerkvi slabo!«

»Nak, meni v cerkvi še nikoli slabo ni bilo — ko pa tako lepo pojemo. Nocoj bomo peli glorio in mnogo božičnih pesmi.«

Gusti pa navdušeno pove:

»Mi pa bomo radio poslušali; čaj bomo pili... Lani je bilo lepo, ko je prišla k nam nova mama — pa sta se z atom veselo pogovarjala in nato sta plesala, dolgo v noč. Nova mama pride velikokrat k nam, ob sobotah. V ponedeljek pa spet odide.«

Mati je odprla duri in dehtečo večerjo postavila na mizo.

»Dober večer, otroci, srečen Božič si bomo želeli!«

Mati je vsem segla v roko. Bogata deklica jo je hitro izmaknila. Roka delavke je bila raskava...

»Jure, zelo lepo gospodično si pripeljal v gostel!«

»Gusti ji je ime in zelo bogata je!« je v drugič pojasnil Jure, nato pa odšel, ponosno in možato s svojo lepo sestrično proti domu.

Mati je s hčerko klečala pred jaslami. Tri svečke so bile prižgane sveti družini: plava za ateka, rdeča za rajne, bela za mamno in Lenico, saj sta obe eno...

»Atek, atek pridil!« je bil tihi klic njunih src in goreča prošnja v molitvi.

Srečno okence je gledalo na dolgo, snežno pot proti fari. Pot je za cerkvijo zavila proti postaji. Mati in hči sta zrla na pot. Svečke pred štalico so dogorevale. Zvezde so nemirno žarele. Nemirno je bilo srce matere, žene. Spregovorila je:

»Ah, koliko se jih vrača k svojcem nocoj, na sveti večer!« Težak molk je bolesto zajecal — rdeča sveča je dogorela; ob plamenu plave se je vžgala vejica smrečice, da je zacvrčala in zadisala po smoli.

»Mama, tam na ovinku ob sosedovi hiši — glej neki človek je stopil na našo pot...«

»Moj Bog, ali je ata..., da, vidim ga, to je naš ata...!«

Svetonočno nebo je vso pot posulo s srebrom bogate mesečine. Postava sredi pota je vsa v bogastvu srebra.

Suhi mož je nekaj časa stal nepremično na poti sredi brega, nato je stopil proti bajti.

Mati in hči sta v nenadni sreči in pričakovanju trepetali, ko je ata potrkal in vstopil. Prisrčen objem in gorak poljub je razodel vse, kar so si hoteli povedati ob čudežnem srečanju. Besede so se potopile v solzah veselja.

»Bogastva vama nisem prinesel, toda nekaj podpore le bo — in to vama obljubim, da v tujino več ne pojdem! Doma bom zaslužil, kolikor nam bo potrebno za vsakdanji kruh...!«

Žena ga je ljubeče in hvaležno pogledala. Lenica ga je radovedno ogledovala.

VELETRGOVINA

Friedrich Jungbauer

OHG

CENTRALA:

Klagenfurt
10.-Oktober-Straße 28
Telefon: 57-73, 33-26

PODRUŽNICE:

Villach, telefon 40-81
Völkermarkt, telefon 288
Feldkirchen, telefon 21-80

Očka pa se je veselil svojega božičnega angelčka, hčerke Lenice.

Pri polnočnici so skupaj klečali blizu velikih jasl. Oče, mati in hčerka so bili v tej družinski povezanosti srečni in bogati, tako bogati...

Lepa, bogata Gusti je v topli stricevi sobi, v mehki postelji snivala — a brez mame in ateka — kajti njen oče in bogati sosed sta sedela pri radiu, pila, kadila in delala načrte... In nova mama...? Bog vedi, kje je bila...

Jure je v svoji sobi bedel in mislil na skrite jaslce. Sinko bogatega sosedu je bil otožen...

Kristus se nam je rodil

(Nadaljevanje s 7. strani)

vo med nebom in zemljo: Slavo Bogu — mir ljudem na zemlji.

Druga božična maša se obhaja zgodaj zjutraj v spomin, kako so ob tem času pastirji kot prvi zastopniki človeštva iz betlehemske okolice na angelovo obvestilo prišli počastiti Zveličarja — zato pastirska maša. Evangelij nam predstavlja ta prizor: »In ko so angeli odšli od njih v nebesa, so rekli pastirji drug drugemu: 'Pojdimo torej v Betlehem in pogledimo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod!' In pohiteli so, prišli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, v jasli položeno. Ko so to videli, so povedali, kar jim je bilo o tem detetu rečeno. In vsi, ki so slišali, so se čudili temu, kar so jim povedali pastirji.« (Lk 2, 15 — 18).

Tretja maša se obhaja ob polnem dnevu, velika maša imenovana. Ta nam predstavlja novorojenega Zveličarja v njegovem kraljevskem veličastvu: »Dete nam je rojeno in Sin nam je dan; na njegovih ramah je vladarstvo in imenuje se glasnik velikega sklepa.«

V berilih pri sv. mašah Cerkev občuduje božjo ljubezen, ki nam jo razodeva rojstvo božjega Sina: »Preljubi! Razodela se je milost Boga, našega Odrešenika, vsem ljudem« (Tit 2, 11). »Preljubi! Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega Odrešenika...« (Tit 3, 4). Ljudstvo prepeva: Bodi česčeno, o Dete preblago, sama ljubezen do nas te rodi...

Novorojeni Odrešenik je v sv. maši res pred nami na oltarju v presvetem zakramentu, isti, katerega rojstva se spominjamo. Z angeli in Marijo in sv. Jožefom in pastirji ga častimo. Verne množice pristopajo in mu v svetem obhajilu odpirajo vrata v svoja srca. Teh božič je najbolj resničen, res prihod Gospodov; te jaslice so najlepše; na teh se izpolnjuje vse, kar Cerkev z obhajanjem praznika hoče.

Dr. F. G.

Osem odjemalcem in poslovnim prijateljem želi vesele božične praznike in uspešno novo leto

Orasch's Erben

trgovina
Klagenfurt-Celovec, Paulitschgasse

KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA <i>pozdravlja vse rojake in se zahvaljuje vsem dobrotnikom na Zilji, v Rožu in Podjuni in želi vsem članom in drugim študentom ter vsem prijateljem milosti polne božične praznike in mnogo uspehov v novem letu.</i>	<i>Blagoslovljen Božič in srečno novo leto vsem slovenskim družinam na Koroškem</i> KMEČKA GOSPODARSKA ZVEZA	<i>Vsem našim pevcem in ljubiteljem slovenskega petja blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto</i> ZVEZA PEVSKIH DRUŠTEV	<i>Naj bi prineslo novorojeno božje Dete vsem našim rojakom obilo prave božične radosti in blagoslova</i> AKADEMIJA SLOVENSKEH BOGOSLOVCEV
Družina KNOLIČ LEPENA	<i>Vsem znancem, prijateljem, pevkam in pevcem</i> TOMAŽ HOLMAR župnijski upravitelj na OBIRSKEM	<i>Vsem cenjenim gostom, znancem in prijateljem — gostilna</i> KOVAČ OBIRSKO	<i>Vsem prijateljem in znancem</i> družina ALOJZIJ PERNE ST. VID ob Glini
<i>Blagoslovljen Božič in srečno novo leto želi vsem sorodnikom, znancem in prijateljem</i> družina MALIHA ŠT. JAKOB v Rožu	<i>Preč. gg. sobratom, duhovnikom, rojakom in faranom</i> VILKO PIPP župnik ŠMIKLAVŽ ob DRAVI	<i>Veseli božič in srečno novo leto! Želijo vsem prijateljem, dobrotnikom, staršem in slovenskim skavtom po širnem svetu</i> SLOVENSKI KOROŠKI SKAVTI	<i>Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem starim članom, prijateljem in znancem</i> KLUB SLOVENSKEH ŠTUDENTOV na DUNAJU
<i>Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi ob dobri kapljici sadjevca blagoslovljene božične praznike in srečno, veselo novo leto 1967</i> <i>Možina Jožef, p. d. Zlinder</i> v Dobu pri Pliberku Preša za mošt (sadjevce)	<i>Blagoslovljene božične praznike in srečno, uspešno novo leto želi vsem svojim članom in prijateljem</i> KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA		<i>Vsem bivišim dušnim pastirjem želi blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto nekdanji ključar na Želinjah</i> MATEVŽ PETERŽINEK in HARNIKOVA DRUŽINA

Vesel Božič in srečno
novo leto želi vsem
svojim odjemalcem in
prijateljem
mesar in prekajevalec

Rudolf SABLATNIK

KLAGENFURT — CELOVEC
Siebenhügelstraße 81 — telefon 49-36

Vesele božične praznike in zdravo
novo leto 1967 želi vsem svojim
odjemalcem

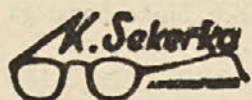
HELMUT SCHWAB

GRADBENI MATERIAL
DEŽELNI PRIDELKI

Kühnsdorf — Sinča vas
Telefon 80 08

Vesele praznike in
srečno novo leto želi

OPTIK

Klagenfurt, 10.- Oktober-Straße (Prosenhof)

Gradbeno, stavbeno in
galanterijsko kleparstvo,
kritje cerkvá in stolpov

Helmuth

Grossnegger

KLEPARSKI MOJSTER
KLAGENFURT - CELOVEC
Villacher Ring 31, tel. 24-90

DIE KONSUMGENOSSENSCHAFTEN

Klagenfurt — Villach — Spittal a. d. Drau

WÜNSCHEN ALLEN IHREN MIT-
GLIEDERN, KUNDEN UND GENOS-
SENSCHAFTSFREUNDEN EIN FRO-
HES WEIHNACHTSFEST UND EIN
GESUNDES, ERFOLGREICHES NEUES
JAHR!

ŽELIJO VSEM SVOJIM ČLANOM,
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ZA-
DOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

für
Menschen
unserer
Zeit...

KONSUM

KRISCHKE & CO.

Klagenfurt, 8.-Mai-Straße - Neuer Platz

Vesele praznike in mnogo sreče
v novem letu 1967

Vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in delavcem želi
blagoslovljene praznike ter
srečno novo leto 1967

Valentin Krof

tesarstvo in žaga
PLIBERK — NONČA VES

Vesele božične praznike
in srečno novo leto

1967

želi vsem

Gradbeni mojster
HANS PRIMIG

MARKT
GRIFFEN

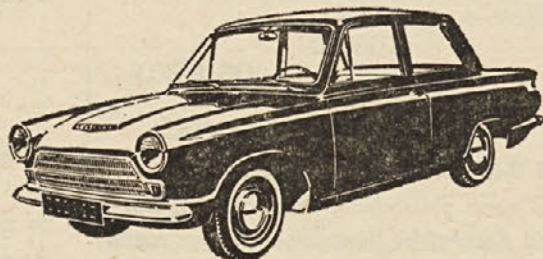
Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v našem listu!

Prijetne praznike ter veselo in uspešno
leto 1967 želi
avto - podjetje

Sintschnig

KLAGENFURT
Südbahngürtel 8, Tel. 53-20

Priporočamo vam posebno še naš novi
Cortina - Corsaire!

Blagoslovljen Božič in srečno novo
leto 1967 želi

L. Maurer

LEPO BLAGO ZA OBLEKE
IN PERILO

KLAGENFURT, Alter Platz 35

Vsem svojim odjemalcem,
znancem in poslovnim prijateljem
želi vesele božične praznike in
vse najboljše v novem letu 1967

Johan Lomšek

GOSPODARSKI IN POLJEDELSKI STROJI
TIHOJA 2, p. Dobrla vas — Eberndorf
telefon (0 42 37) 246

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi vsem cenjenim odjemalcem
in znancem

**JAKOB
ORASCH**

TRGOVINA Z OBLEKO IN ČEVLJI
ŽELEZNA KAPLA
telefon 243

Vesel Božič in
uspešno novo leto želi vsem

VELETRGOVINA S TEKSTILIJAMI

MAX PLACH

KLAGENFURT, 8.-MAI-STRASSE

Vsem prijateljem, odjemalcem in gostom želijo
vesele božične praznike in srečno novo leto 1967 lastniki in sodelavci

PODJUNSKÉ TRGOVSKE DRUŽBE

Bratje Rutar & Co.

V DOBRLI VESI

Poslovodja
MILAN RUTAR
in
MARA RUTAR
Žitara ves
Dobrla ves

Trgovina in gostilna
VLADIMIR RUTAR
Žitara ves
tel. 04237-237

Trgovina in penzion
ob Klopinskem jezeru
ANTON in AGNEZ RUTAR
Selo — Št. Vid

Trgovina in hotel
gostilna — kopališče
FRANC in MICKA RUTAR
Dobrla ves
Lovanke, Mokrije

Trgovsko in transportno
podjetje
**STEFAN in LJUDMILA
SIENČNIK**
Dobrla ves

Najpristronejša voščila k božičnim praznikom
in novemu letu pošilja odjemalcem in
poslovnim prijateljem

Ernst Lusehniq

Radio-elektro-podjetje in trgovina
ŽELEZNA KAPLA

NACRT IN IZVEDBA
VSEH GRADBENIH DEL

Inž. Joh. in Jos. Palmisano

GRADBENO PODJETJE ZA VISOKE,
NIZKE IN ŽELEZOBETONSKE GRADNJE
ŠT. JAKOB V ROŽU
telefon 04253 — 250

Vsem svojim delavcem, voznikom,
dobaviteljem, znancem in prijate-
ljem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

LESNA TRGOVINA —
ŽAGA — EKSPORT

FRANC

Mertel

BRNCA pri BELJAKU
FURNITZ bei VILLACH

Kupujem iglasti les, tudi stoječ

Frohe Weihnachten
und ein glückliches neues Jahr
wünscht die

FASERPLATTENFABRIK ADOLF FUNDER OHG
ST. VEIT/GLAN, KÄRNTEN

Vesel Božič in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem

Firma

Matthäus Hafner & Co

špecerija, žgane pijače in razna vina
KLAGENFURT — CELOVEC
Völkermarkter Platz 12, tel. 28-27

Prijetne praznike ter veselo in
srečno novo leto 1967
želi vsem svojim odjemalcem
Gasthof — Fleischhauerei

FRANZ SCHWARZL

PLIBERK — BLEIBURG
10.-Oktober-Straße 20, telefon 315
DOBRA JEDAČA IN PIJAČA

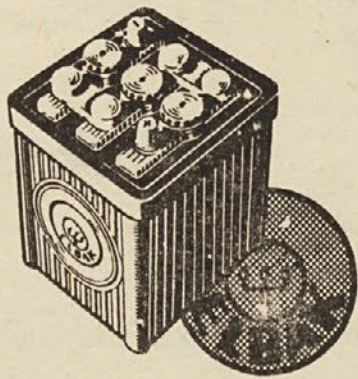
**Karl
Pötscher**

konjski mesar

KLAGENFURT — CELOVEC
Pischeldorfer Straße 12, tel. 55-22
PREVZEMAMO TUDI ZAVAROVANE KONJE
Če je sila, koljemo tudi ponoči.

Vsem odjemalcem srečno novo leto 1967

AGA+ELBAK
BATTERIEWERKE GES. M. B. H.

Izdajalno skladišče Klagenfurt — Celovec

Delavnica in polnilna postaja
Lidmanskýgasse 8, telefon 55-38

Za božične praznike in za novo
leto želi zdravja in uspeha vsem
odjemalcem veletrgovina

NEDELKO

— KLAGENFURT —
8. Mai-Strasse

Vesele božične praznike ter uspeš-
no novo leto želi vsem odjemalcem
in prijateljem

GEVLJARSKI MOJSTER

Franc Tomasch

ŠT. LIPŠ pri Dobrli vesi

Gradbena družba z o. j.

ERHARD MÖRTL & Co.

WOLFSBERG, Ktn. Telefon 2882, 2883-serija

Talne, cestne, betonske, mostovne gradnje in naprava
vodnih zbiralnikov

Scheibel

Damska moda

v veliki izbiri!

Klagenfurt-Celovec, Kramergasse 11
Telefon 33-95

Vsem cenjenim odjemalcem, pri-
jateljem in delavcem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo
leto 1967

T E S A R S T V O

**FRANC
GASSER**

BILČOVŠ (Ludmansdorf) 28

Telefon (04228) 24-19

Vsem prebivalcem občine
Pliberk kot tudi vsem ob-
skovalcem lepe Podjune na
sončnem jugu Avstrije želimo

SREČNO, ZDRAVO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1967

V skupnem delovanju naj bi bil na-
predek spodnje Koroške tudi v
novem letu 1967 enako uspešen!
SIGFRIED KRISTAN, župan
MIRKO KUMER, namestnik župana
in vsi občinski odborniki

*Frohe Festtage
und ein glückliches
neues Jahr*
wünscht allen werten Kunden
Vertrauensanstalt in allen Fällen

„NATIONAL“

ALLGEMEINE VERSICHERUNGS - AG.

Filialdirektion für Kärnten und Osttirol

KLAGENFURT, Sterneckstraße 1, Tel. 2307

Leiter: Direktor Ernst Höfler

ALLE VERSICHERUNGSZWEIGE

Vesele božične praznike in uspešno
novo leto želimo vsem članom in
odjemalcem in se priporočamo
vnaprej

Kmečka gospodarska zadruga r. z. z o. j. **PLIBERK**
ŠMIHEL

Eduard

KATZ

KLAGENFURT,

Waidmannsdorf, Siebenhügelstr. 75

nudi najboljše, vedno sveže pecivo.

- ◇ TISKARNA
- ◇ KLIŠARNA
- ◇ PAPIRNICA

R. Ritter

CELOVEC — KLAGENFURT

Burggasse 8 — Telefon 21-08

Prijetne praznike ter veselo
in uspeha polno novo leto 1967
želi vsem članom
in odjemalcem

Kmečka gospodarska zadruga r. z. z o. j.

Bela — Železna Kapla

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR — ZLATAR — KIPAR

Prevzemam VSA POPRAVILA CERKVA

Predelava OKROGLIH TABERNAKLJEV

Feistritz an der Drau — Kärnten — Telefon 04245-248

Karel

Prinčič

trgovina s sadjem
in zelenjavo

KLAGENFURT — CELOVEC

Wiesbadener Str. (Hl.-Geist-Platz)

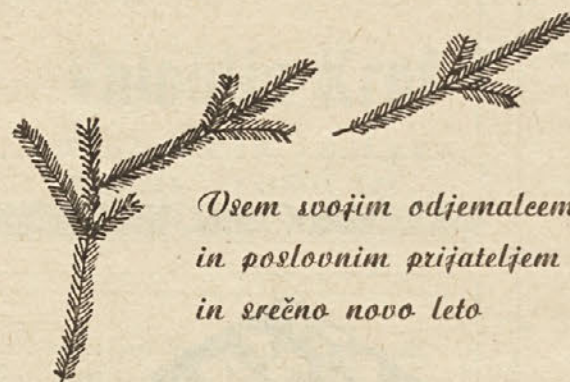
Srčno voščilo mojim cenjenim odjemalcem
za Božič in novo leto 1967.
Velika izbira žepnih, ročnih, kuhinjskih
in sobnih ur ter nakita.
Po želji ugodnosti pri plačevanju.

Friedrich
Letschnig

URARSKI MOJSTER

Kühnsdorf-Sinča ves 156, tel. 80 45

Osem svojim odjemalcem, dobaviteljem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blagoslovljene praznike
in srečno novo leto

Molkereigenossenschaft

Völkermarkt

Mlekarska zadruga r. z. z o. j. Velikovec

Blagoslovljene božične praznike in uspeha polno leto 1967

želi vsem odjemalcem in prijateljem ter se priporoča tudi za naprej

HANZEJ KOVAČIČ

BELJAK, Gerbergasse (nasproti kina Apollo)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
USPEHOV POLNO LETO 1967
želi svojim cenjenim odjemalcem
tvrdka

JOSEF DOLINSCHKE
Ing. H. SOMMER OHG.

Klagenfurt — Celovec • Benediktinerplatz 10 • Telefon 67-33

Blagoslovljene božične praznike in zadovoljno novo leto želim vsem
svojim odjemalcem

Trgovina z mešanim blagom in tekstilijami

Adolf in Terezija Blažej

Št. Vid v Podjuni, Telefon 04239 — 3463